

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	v upravnistvu prejemani:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50
na mesec 2—	na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v prtiličju levo), telefon št. 34.

Izaja vsak dan zvečer izveniš nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6:50	celo leto K 35—
na mesec 2:30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Nepopoljšljivi.

Dunaj, 13. februarja.

V »Fremdenblattu«, ki je včeraj organ železarskih kartelistov, danes glasil najvažnejšega urada, zunanjega ministrstva, je izšel veleoficijsen članek o uspehih peterburške misije princa Hohenlohe.

Predno podamo najvažnejša mesta iz izvajanj literarničnega biroja na Ballhausplatzu, bodi konstatirano, da potrjuje članek skoraj odkrito vse one vesti, ki so govorile, da potovanje cesarskega sela na peterburški dvor ni uspelo in da se nade v skorajšnjo popolno razbistrenje položaja, ki da naj bi bilo posledica ljubeznive korespondence med obema vladarjema, žal niso uresničile.

»Fremdenblatt« piše: Princ Hohenlohe je bil na ruskem dvoru silno prijateljsko sprejet. Njegova misija se je splošno tolmačila kot simptom miru. In res je imela namen prepričati, da se ne prenesejo politična nesoglasja na medsebojno razmerje obeh dvorov. Z zadostnim konstatiramo, da je misija princa Hohenlohe v tem oziru uspela ter dokazala, da prijateljski stiki med obema dvoroma niso bili skaljeni.

Kar pa se tiče političnih vprašanj, ki so se pojavila v zadnjem času med rusko in avstrijsko vlado, bo naša, da glede morebitnih divergenz ne gre več za realna interesna protistva, temveč za preostanek iz preteklih časov, ki pa so zaostali za najnovjšimi dogodki zgodovinskega časa. Preko starih rusko - avstrijskih rivalitet na Balkanu so se osvojili balkanski narodi, ki stoje sedaj na lastnih nogah in uravnavajo svoje politične, gospodarske, narodne in kulturne zadeve po lastnem sodarstvu, ne da bi jih mogel kedo s tem ovirati in motiti. S tem pa se tudi zasuti nekdanji viri peterburške - dunajskega spora.

Naš balkanski program se je s tem približal uresničenju in našemu sedanjemu sodelovanju je pripisati v prvi vrsti, da prihaja princip »Balkan balkanskim narodom« do veljave. Bodočnost na Balkanu je balkanski narodi. V popolni neodvisnosti bodo ti narodi lahko posvetili svoj interesom in se razvijali svobodno.

To bo merodajno tudi za njihovo razmerje napram ostalim državam. Avstrija je edina velesila, ki je sama sama balkanska država. Bal-

kanski polotok vstopa v družbo zahodnoevropske rodbine narodov. Sosedu — Avstriji bo spremljala kulturne potrebe teh ozemelj s toplim zanimanjem in jih podpirala. Vsled novih razmer ginevajo vzroki avstro - ruskih nasprotstev. Prijateljski odnosi med dunajskim in peterburškim dvorom bodo ta razvoj gotovo bistveno pospeševali.

Tako se glasi glavna vsebina oficijoznega članka. Principijelno konkluzijo smo že v naprej poudarili. Akoravno spada po mnenju »Fremdenblatta« avstro - ruski spor takorekoč v podstrežje preteklosti, ker je zginit predmet tega spora: nesvoboda, antagonizma, odvisnost balkanskih držav, akoravno ne gre več za »realna interesna nasprotstva«, med Avstrijo in Rusijo in je torej — seveda po mnenju oficijozne — avstro - ruski spor le še značaj nepraktične, takorekoč teoretične tradicionalne difference, trajajo nesoglasja naprej in Hohenlohejeva pot jih ni odpravila, temveč le omogočila njih uspešnejšo rešitev.

To je predvsem odkrito priznanje, da živimo politično tudi še danes v isti nejasni, mučni situaciji, kakor takrat, ko so velike vojaške priprave vznemirile cel svet, predloživši mu neposredno nevarnost svetovne vojske.

Prav malo tolažilno je nasproti temu obečanje, da bo javna konstatacija prijateljskega razmerja med obema dvoroma pospešila razrešitev spornih vprašanj.

Tem manj tolažilno, ker skuša »Fremdenblatt« v isti sapi ustvariti za ta bodoči avstrijsko - ruski sporazum podlago, katera, kakor se bojimo, v Peterburgu ne bo našla tal. Simpatično bi pozdravili predlog, da se naj obe državi za bodočnost sporazumete na podlagi političnega desinteresa, popolnoma v smislu onih »Fremdenblattovih« izvajanj, ki kulminirajo v stavku: Balkan balkanskim narodom. Toda »Fremdenblatt« šteje takoj tudi Avstrijo med balkanske države in če proglašajo potrebo desinteresa, pa druge velesile, si pridržuje za našo monarhijo ex titulo, da smo končno vsaj po eni devetini tudi Balkanci. Pravico »sodelovati pri svobodnem razvoju balkanskih narodov«. In da naša pravica tem bolj izključuje eventualne ruske aspiracije, poudarja oficijozno ostentativno, da so balkanski narodi sedaj »člani zahodnoevropske narodne družbe«, pomnite dobro, za-

hodnoevropske, ki se razvija neodvisno od vzhodne Evrope. Z avstrijskega stališča bi bilo končno odobravati, da si monarhija za bodočnost pridobi na Balkanu oni vpliv, ki je za naš gospodarski razvoj potreben in ki bi bil naravna posledica dejstva, da veže krvno sorodstvo brate tu in onkraj Save. Toda naša politika v preteklosti in še v sedanjosti je taka, da nam sme vsak objektiven človek oporekati upravičenost tega stremjenja. Kdo je tudi na Balkanu vedno prakticiral politiko: divide et impera? Avstrijska diplomacija — če tudi ne z velikimi uspehi. Kdo je nastopal tam kot gospod, zatiral in teroriziral, kadar in kjer je mogel? Kdo je izzval dolgoletne gospodarske boje s Srbijo, kdo tepel lastne podanike z irredentovskimi izmišljotinami? Kdo je bil do zadnjega trenutka prijatelj Turčije za vsako ceno? Kdo je posegel v Balkansko zvezo z albanskim vprašanjem? Mi, mi, in vedno le mi. In kdo se da hvaliti, da je sodeloval pri ustanovitvi Balkanske zveze, kdo zastopa tudi danes interese balkanskih držav v delimitacijskem vprašanju? Rusija . . .

»Fremdenblatt« pravi, da je izvedba programa: »Balkan balkanskim narodom« bistveno tudi naša zasluga. Ta trditve firipa, šele pred par meseci smo se odrekli Solunu, in od nekdanj smo bili najgorečnejši zastopniki status quo principa. V zvezi s »konstatacijo«, da smo balkanska država, (odkar pripadajo, kakor poudarja »Fremdenblatt«, tudi balkanske zaveznice okcidentu in ne več orijentu, nima to dejstvo za nas ničesar ponižujočega), pa postaja tudi zgorajšnja neverjetna trditev razumljiva . . .

Facit je torej ta: Sporazum med Avstrijo in Rusijo naj se ustvari na podlagi principa: »Balkan Balkancem«, med katere spada tudi Avstrija. Nam in pa Balkanski zvezi naj prepusti Evropa in zlasti Rusija, da si vse potrebno po lastni preudarnosti uredimo. To naj bi bila podlaga, da odpravimo še obstoječe difference med Rusijo in Avstrijo . . .

Tako naziranje se seveda ne more drugače označiti, kakor je to storil dunajski večernik, ki označuje članek »Fremdenblatta« za izliv politike ptičja noja . . .

Nepopoljšljivi so naši diplomati, oni ne vidijo, ne slišijo — mi ostali pa moramo čutiti in trpeti.

Proračunski odsek.

V proračunskem odseku se je včeraj nadaljevala debata o italijanski pravni fakulteti. Posl. Verstovšek je utemeljeval stališče kluba, ki odklanja Trst kot sedež italijanske pravne fakultete. Govoril je tudi o zunanjem položaju ter stavljal končno več izpreminjavalnih predlogov. — Posl. Dulibič je izjavil, da pomenja nekako perversizeto v delovanju in mišljenju, če danes parlament in vlada z vsemi silami na to delujeta, da se kakor hitro mogoče reši italijanska pravna fakulteta. Govornik se je tudi pritoževal čez Čehe, ki so Jugoslovanom v vprašanju italijanske pravne fakultete odkli svojo pomoč. Predlagal je dodatni predlog kot § 5., naj se jugoslovanskim dijakom za v Zagrebu dovršene študije, za izpričevala in diplome prizna v Avstriji pravna veljavnost. Posl. pl. Pantz se je izjavil proti ustanovitvi montanistične visoke šole v Krakovu ter predlagal resolucijo, v kateri pozivlja vlado, naj pri ustanovitvi novih visokih šol vedno za to skrbi, da dobi dovoljenje državnega zbora za tako dovolitev, kakor to zahteva ustava. — Posl. Gostinčar je predlagal, naj odsek preide čez predlog o ustanovitvi italijanske pravne fakultete na dnevni red, ker vlada še ni ničesar storila za ustanovitev slovenske fakultete v Ljubljani. Stavlil je več izpreminjavalnih predlogov. — Posl. Stanek je urgiral ustanovitev drugega češkega vseučilišča v Brnu, ter se nadalje bavil z vprašanjem Komenskega šol na Dunaju. — Prihodnja seja se vrši danes ob 10. depoldne.

Vojna na Balkanu.

Oficijalna poročila iz bolgarskega glavnega taborišča pač nedvomno dokazujejo, da so Turki na galipoljskem polotoku doživeli več težkih porazov. Tudi prvotno poročilo, da so Turki v boju dne 8. februarja izgubili 6000 mrtvih, se potrjuje. Vsi turški poizkusi izkrcati se so se izjalo vrli. Vsa svern obal Marmarskega morja od Siliorija do Bulaira je v bolgarskih rokah. Težke izgube so povzročile, da je postal položaj Turkov zelo težaven in to tem bolj, ker so Bolgari začeli postavljati težke oblegovalne topove. Turki še lahko po morju dovažajo vojaštvo, seveda

le z največjo težavo. Vendar pa bo treba precej časa, da se izpopolnijo in nadomeste sedanje izgube. Če vračunamo tudi ranjence, tedaj so Turki izgubili v bojih od 4. do 9. februarja od svojih čet na galipoljskem polotoku čez 15.000 mož.

Gre zdaj pred vsem za to, ali se more Bulair še dolgo držati. Če pade ta pozicija, tedaj je mesto Galipoli neposredno ogroženo. Če pa je Galipoli v bolgarskih rokah, tedaj je dovažanje novih turških čet zelo oteženo, če ne onemogočeno, ker so Dardanele pri Galipoliju široke le 2 1/2 km, tako da bi torej morala vsaka transportna ladja pasirati bolgarsko obstreljevanje. Proti takim ladjam učinkujejo tudi navadni poljski in gorski topovi. Kakor se iz najnovjših poročil razvidi, bo končna odločitev padla na galipoljskem polotoku.

* * *

Turška poročila.

Turško oficijalno poročilo z dne 12. februarja pravi, da so Bolgari v ponedeljek dopoldne od vzhodne strani napadli okolico Maltepe. Boj se je razvil proti fronti in je trajal poltretjo uro. Situacija se vsled tega ni prav nič izpremenila. Bolgari Odrin še vedno obstreljujejo, toda bolj slabo. V ponedeljek so prišle nove srbske čete pred Odrin in so se porazdelile med reko Maraš in zahodno fronto. V ponedeljek je pasirala grška torpedna flotila kanal pri otoku Gajdaro ter odpeljala dve torpedovki proti otoku Tenedos. Sovražniki vedno stražijo ožino med Tenedosom in Gajdarom. Pri Bulairu in Cataldži je položaj neizpremenjen. Milanski »Secolo« je dobil dne 12. februarja sledeče poročilo iz Carigrada: Danes zjutraj se je v Bulairu razvil oster boj katerega rezultat še ni znan. Nadalje poročajo o bojih pred stražo severno od Rodosta. Tam pričakujejo v par dneh veliko bitko. — Preteklo noč se je izvršil od severa oster napad na Odrin. Bolgarska infanterija, ki jo je podpirala artilerija s hudim ognjem, je prodira prav blizu turških utrdb, tako da turška artilerija ni mogla učinkovito operirati proti napadalcem. Nato pa je izvršila turška infanterija izpad ter naskočila Bolgare z bajoneti. Ob luči reflektorjev se je boj razvil v krvavo klanje. Bolgari so bili z velikimi izgubami pognani nazaj (?)

* * *

LISTEK.

Skrivnost hiše št. 47.

Roman.

Angleški spisal J. Storer Clouston.

(Dalje.)

»Chapel ima pač pod streho kako dekle,« si je rekel »in to ni tako čudno, kakor sem prvotno mislil.«

V tem trenutku ga je čutil njegovi dolžnosti popolnoma prevzel: čutil se je le, da je sploh nekaj minut omahoval. Če je v tej hiši kaj razkriti, potem je bil James Buffington dolžan, da to razkrije; to je bil dolžan sam sebi in svojemu šefredaktorju gospodu Cadburyju. Klicati počeljo — to bi lahko postalo usodopolno.

Vestni mladi mož ni izgubil nobenega trenutka več z razmišljanjem. Vzel je leste, jo nesel na hodnik, jo priložil k zidu in šel po njej do stropa in poskusil dvigniti vrata. Ta se niso dvignila; moralo je nekaj na njih ležati. Pritisnil je močneje, zdaj so se vrata naprej nekoliko udala, kaj potem pa so z lahkoto odprla. Buffington je pogledal v podstrešje. Slišal je šumenje ženskega krila in zagledal žensko bitje, ki je sedelo v polutemi poleg velikega so-

da. Oziral se je toliko časa, da so se njegove oči navadile teme in je videl, da ni nikogar drugega pod streho. Tedaj je hitro splezal v podstrešje in se bližal dekletu.

V svojem zasebnem življenju ni James Buffington nikdar zatajil tiste ga viteštva, ki odkljuje malone vse energične može. Tudi mu ni manjkalo smisla za slabosti in razveseljevanja moškega spola. Toda zdaj je bil James Buffington v službi.

»Kaj naj to pomeni?« je vprašal s strogim glasom dekle.

Nič odgovora.

»Stopite sem,« je ukazal.

Dekle se ni ganilo.

»Če prostovoljno ne ubogate, vas bom moral prisiliti.«

Dekle ni nič odgovorilo in se ni ganilo z mesta.

»Tudi prav!«

Buffington je stopil še korak bližje, je prijel dekle za roko in jo peljal k podstrešnemu oknu, kjer je bilo nekoliko svetleje. Dekle se je v začetku malo ustavljalo, potem pa je ravnodušno sledilo časnikiarju.

»Prosim — sčipati se pa ne pustim,« je rekla energično.

Njen glas je napravil na Buffingtona jako prijeten vtisk, vendar tega ni izdal.

»Tako, gospodična,« je rekel, ko jo je postavil k oknu. »Zdaj pa se pustite malo občudovati.«

Pogledal ji je v obraz — naslednje besede je pa že izustil iz daljave več korakov, tako daleč je bil odskočil.

»Eva Wilson,« je zaklical.

Njej je očividno ugajalo, da je bil tako prestrašen.

»Da,« je rekla in mu se nekako grozljivo pogledala v oči.

»Kje — kje je pa Molyneux?«

»Ali hočete, da vas tu zasači in prime?« je mesto odgovora ona vprašala.

»Mene prime?« je malo zbežan vprašal Buffington. »Tu se gre pač zato, da bom jaz njega prijel?«

»Ali ste tega popolnoma gotovi?«

Njeni pogledi so ga vznemirjali in začel se je umikati proti vratom.

»Bomo že videli,« je dejal Buffington v razumljivi zadregi.

»Kaj hočete mene tukaj pustiti?« je vprašalo dekle.

»Jaz — jaz — se kmalu povrnem.«

»Slišite, jaz na vašem mestu bi se zdaj še ne unala od tod.«

»Zakaj ne?«

»Lahko padete njemu v roke!«

»Pa vendar ne mislite, da se ga bojim?« je rekel, a je takoj odstopil od vrat na stran.

»Pst,« se je zdaj zaslišalo od zdolej, »ali ste tu?«

XXXV.

Kakor okamenel je James Buffington gledal na vrata, pri katerih je moška postava plezala v podstrešje. V naslednjem trenutku je moža spoznal.

»Chapel!« je zaklical in dasi ga ni bilo prav nič strah — za to jamči njegova častna beseda — vendar mu je tedaj postalo nekoliko laglje pri srcu.

Feliks Chapel se je prestrašen zganil in v tem trenutku je bilo Buffingtonu vse jasno: ta je bil morilec in James Buffington je bil zdaj sam z njim in z njegovo sokrivko v temnem podstrešju, kjer je stal velik sod vode.

Irvinu se je kar vrtelo v glavi; poskusil je, pomagati si z besedami. »Ljubi Buffington,« je začel, »vi ste gotovo presenečeni, da ste to damo tukaj našli.«

Buffington je nekaj zaječal, kar je bilo podobno pritrjenju.

»Ta dama je — ali jo morda poznate?«

Žurnalist je nekaj zaječal, česar nikakor ni bilo razumeti; namesto njega se je oglasila dama:

»On ve, kdo da sem!«

»Res!« je zaklical morilec in Buffington je imel vtisk, da se z njim igra kakor mačka z miško. »Škoda! Kaj ne — haha — kaj ne, to je sumljivo.«

Morilec se je zasmejal, da se je Buffingtonu kar kri v žilah strdila.

»Ta dama,« je nadaljeval morilec, »pa ni Eva Wilson, marveč njena . . . sestrična . . . zato ji je tako podobna.«

Pogledal je proseče na svojo sokrivko, a ta se zanj ni zmenila, ker je že opazila, kako zdravilen vpliv imajo njeni pogledi, če jih prav srepo upre na Buffingtona.

»Seveda . . . kajpak . . .« se je oglasil James Buffington.

»Jaz jo časih imenujem Eva,« je nadaljeval Molyneux, »toda samo v šali. Hahaha — koliko sva se že smejala zaradi tega umora . . . ne zaradi umora . . . marveč zaradi te ideje . . .«

Ta strašna veselost, ki jo je kazal morilec, je Buffingtona tako pretresla, da je v svoji grozi nehote zaklical:

»Molyneux!«

Zdaj se je Molyneux ves prestrašen stresel.

»Vi — vi me poznate?« je vzkliznil in njevoj obraz je dobil tak izraz, da je Buffington hitro izjavil:

»Ne . . . ne . . . jaz vas nič ne poznam . . . jaz sem se le šalil.«

»Ker ve, kdo da sva,« se je zdaj oglasila Eva, »ga ne smeja od tod pustiti.«

(Dalje prihodnjik.)

Odrin.

Kakor poročajo iz Sofije, bo skoro gotovo bolgarska vlada dovolila, Evropejcem v Odrinu, da odidejo iz mesta. Pri tem se od bolgarske strani opozarja, da so razni zastopniki Bolgarske v inozemstvu že med premirjem stavili to vprašanje in da je bolgarska vlada izjavila, da hoče Evropejcem dovoliti, da zapuste Odrin, če bi velevali izrekle to željo, še predno so se začeli novi boji. Vendar pa se to ni zgodilo.

Neki Oger, ki je ravnatelj filijalke neke velike evropske banke v Odrinu, je te dni pisal iz Odrina svojim staršem pismo, ki je je neki dobri prijatelj utihotapil skozi oblegovane čete. V pismu, ki je datirano z dne 27. januarjem, pravi med drugim: Tu smo preživeli jako interesantne čase, posebno med bombardmentom mesta. Sedaj vzmernirja prebivalstvo nedostajanje živili. Meni samemu še ni česar nedostaja, vendar pa me skrbe moji uradniki in njihove rodbine. Sladkorja, soli in petroleja je že popolnoma zmanjkalo, dočim imamo še mesa in sira. Kruha je še za kakih 10 dni. Ta pa je že popolnoma črn, kajti dajo ga iz koruzne moke, kateri primešavajo rženo moko. Siromašno ljudstvo trpi že tak to in povsod je polno ljudi, ki prosijo hrane. Trdnjava se bo težko še delj časa vzdržala, kajti zdravil in obvezil sploh ni več. Provianta je morda še za en mesec.

Čataldža.

Iz Belgrada poročajo, da so se Bolgari za nadaljnjih pet kilometrov umaknili od Čataldže. V ofenzivo za zdaj še ne mislijo preiti in se bodo še več nego za 30 km umaknili proti Odrinu. To delajo Bolgari iz taktičnih ozirov, katerih pomen je seveda neznan onim, ki ne poznajo bolgarskih načrtov.

Iz Sofije poročajo: Pri Čataldži je prišlo v sredo le do posameznih spopadov med turškimi in bolgarskimi predstražami. Pri Galipoliju se je sovražnik pri Bulairu utrdil, ne da bi začel streljati. Ko so se Turki umakali, ker se niso mogli pri Šarkeju izkrcati, so poklali in ranili 150 krščanskih prebivalcev, večinoma otroke in žene. Dokazano je, da je bil Enver beg med izkrcanimi četami.

Srbska pomoč Bolgarom.

Iz Belgrada poročajo, da so eno divizijo artilerije in vso kavalerijo, s katero morejo razpoлагati, poslali v Niš in okolico. Včeraj se je vršil ob navzočnosti srbskega poslanika Spalajkovića v Sofiji ministrski svet, na kar se je Spalajković odpeljal v Sofijo. Njegova misija je v zvezi z nadaljnjimi transporti srbskih čet na bolgarsko mejo. Čete bodo, če bo treba, na razpolago bolgarskemu višjemu poveljništvu.

Izpred Skadra.

(Pismo črnogorskega vojaka.)

Vsa naša vojska je oživela, čim je izvedela, da so mirovna pogajanja ustavljena in da se bo vojna nadaljevala.

Konec je premirja in sedaj bo svet videl, kaj je vredno junaštvo Črnogorcev.

Sedaj lebdi en edini cilj vsem pred očmi, da osvojimo Skader.

Vse se zadovoljno pripravlja na žrtve, ki bodo potrebne, da zavzamemo to nekdanjo prestolnico srbskih prestolonaslednikov.

Tako je v naših vrstah, v Skadru pa vlada obup.

Prepečenec — to je poslednja tolažba tako vojakov, kakor prebivalstva. Ni se torej čuditi, da so se v Skadru doigrali krvavi prizori.

Hasan Riza bej je namreč dal nedavno tega postreliti več častnikov in vojakov, ki so zahtevali predajo Skadra.

Toda, to Hasanu Rizi še ni bilo dovolj!

Dal je obesiti več meščanov, katere je imel na sumu, da so pristaši predaje.

Poleg drugih je dal obesiti tudi te — le: hotelirja Tozlija, Orka, o katerem je vedel, da je prijatelj Črne gore, fotografa Marubija in Srba Jančo Černečkovića, trgovca.

Vzpričo taknega postopanja se ni čuditi, da se je pred kakimi osmimi dnevi razširila govorica, da je neki črnogorski emigrant v Skadru ubil Hasan Rizo beja.

Dočim se ta vest ni potrdila, se sedaj širi resna vest, da so pred par dnevi ubili Rizo beja sami vojaki.

Ta vest je verjetna in najresnejši višji častniki so prepričani, da je Hasan Rizo beja štet med mrtve.

Ni dvomiti, da je obupno stanje v Skadru prisililo dotičnika in naj je bil vojak ali meščan, da je posegel po orožju in na ta način spravil s sveta Hasan Rizo, ki je s svojo trdovratnostjo povzročil prebivalstvu toliko gorja.

Ko bomo, ako bog da, osvojili Skader, bomo videli, koliko je resnice na teh vesteh.

Včeraj smo z naskokom zavzeli silno utrdbo Bardanjol, na vzhodni strani od Skadra.

Borba za Bardanjol je bila nemara najbolj krvava, kar jih je bilo doslej pred Skadrom.

Boj je trajal dva dni in eno noč. Borbo je započela zgodaj zjutraj artilerija s silnim ognjem. Okrog poldneva je kralj Nikola izdal povelje, naj naskočijo sovražnika 1. in 2. brigada prestolonaslednika Danila in 3. brigada generala Petrovića. Največ je trpela pod silnim ognjem Petrovićeva brigada. Vojaki so padali kakor snopje in preko njih so hladnokrvno dalje prodirali njihovi tovariši.

Najljutejša borba je bila ob žičnastih okopih. Črnogorci so porazili bodeče žice ter naskočili Turke z bajoneti. Razvil se je boj na življenje in smrt. Naenkrat je došla Turkom na pomoč nova četa, ki je metala ročne bombe. Učinki teh bomb so bili strahoviti. Mahoma so se zredčile naše vrste in že so se jeli naši voji polagoma umikati. V tem trenutku se je pojavil general Gjorgije Petrović, kraljev bratranec, jahajoč krasnega belca, ter z mogočnim glasom zaklical: »Kdor je Črnogorec, se ne umakne, raje umrje na mestu!»

Eno uro kasneje so se jeli Turki na vsi črti umikati, niso mogli več vzdržati zadnjega naskoka naše vojske, ki se je zakadila kakor razjarjeni levi v turške pozicije.

Nad Bardanjolom je zavihrala črnogorska zastava, pod njo pa je zavladal mir.

Zmagaj, sijajna zmaga je sicer bila na naši strani, toda plačana je bilo drago, silno drago.

Kamorkoli se ozre oko, povsodi mrtva trupla, na stotine, na tisoče... Strašno!

Tu doli v okopih je izkrcaval marsikateri moj prijatelj in tovariš. Bog z vami, junaki, ki ste padli za domovino, kakor Rimljanu, tako je tudi Črnogorcu sladko umreti za domovino.

Kje je sedaj naša hrabra četa, ki je doslej prednjačila v vseh bojih? Ni je, izginila je, samo jaz sem še ostal kot edini zaostali ptič!

Sto jih je bilo ob moji strani, a sedaj sem sam, samec, vsi so padli pred mojimi očmi.

Verjemite mi, da so bili to najstrašnejši trenotki v mojem življenju: Videl sem pasti prijatelja, videl sem, kako mu je čelo orosilo gorka kri, srce mi je velevale, da bi skočil k njemu ter mu zbrisal s čela krvave smrtnne srage, domovinska dolžnost pa mi je ukazovala: Naprej, naprej!

In šel sem ter drvil naprej, za mano pa so mrli prijatelji v okopih, daleč od domovine, daleč od svojcev. Vsi, prav vsi so padli, edini jaz sem preostal od te čete!

Čudno naključje, čemu prav jaz? Morda že danes, morda šele jutri pričnemo s splošnim naskokom na Taraboš.

Četa, kateri so me sedaj pridečili, bo med prvimi, ki bodo poslane proti Tarabošu. Če bodo dva, trije ostali od nje živi, bo veliko!

Ali bom tudi med temi jaz? Ne verjamem, ker bi bil to slučaj, ki bi ne bil več slučaj! Ako pa bi se vendarle zgodil ta slučaj, potem se zopet oglašim prav v kratkem, sicer pa zbogom na veke!

Stajersko.

Štajerski deželni šolski svet izdaja od novega leta svoj naredbeni list. Čujte, strmite in učite se, kako lepo slovenščino znajo v Gradcu. Nemško: Auf Grund gemachter Wahrnehmungen findet der k. k. Landesschulrat in Erinnerung zu bringen... Slovensko: Na podlagi napravljene doznaj najde c. kr. deželni šolski svet poklicati v spomin. Ta prestava diši po kakšnem nemškem »šolmaštru«, ki je dosegel čast, da sme biti za diurnista pri gospodu Petru.

Iz Celja. Dramatično društvo v Celju naznanja, da je predstavo »Rdeči talar«, ki bi se imela vršiti prihodnje nedeljo, dne 16. t. m., preložilo na nedeljo, dne 23. t. m.

»Straža in Slov. Gospodar«, ki ima dr. Korošca za glavnega urednika, je oznanjal v predzadnji številki, da je obstrukcija v štajerskem deželnem zboru strankarska zadeva klerikalcev, ki liberalcev in slogašev nič ne briga. »Sami smo obstrukcijo začeli in sami jo bomo vstavili, ne da bi koga kaj vprašali...« je samozvestno pisal »Slov. Gosp.« Narodna stranka je strankarski značaj klerikalne obstrukcije v Gradcu že davno pribila in dokazala; vzeli smo torej v »Slov. Nar.« izjavo »Sl. Gosp.« z zadovoljstvom na znanje. Sedaj pa »Straža«, katere glavni urednik je isti dr. Korošec, jamra, da klerikalna obstrukcija v Gradcu ni strankarska, temveč narodna zadeva... »Straža« je vobče bolj »narodna«, ker se ji

zdi, da bi na ta način lažje vlovila kakega naročnika ali inserenta; »Sl. Gosp.« pa »narodne« strani klerikalne obstrukcije v Gradcu niti ne omeni, temveč piše, da klerikalni poslanci obstrukcijo v Gradcu zato, da bi se učiteljem ne zboljšale plače. Kdo ima prav, »Slov. Gospodar« ali »Straža«? Po našem mnenju »Slov. Gospodar«.

Iz St. Jurja ob J. ž. (Občinske volitve v okoliški občini.) Nismo mislili tega umazanega perila vlačiti v javnost in govoriti o njem, kakor sicer zasluži. A nesramna poročila in čevkanje nasprotnikov nam sili pero v roke. Pribijemo pa pred vsem, da se za sedaj držimo samo suhih dejstev — pripombe še pridejo. Naj svet v prvi vrsti izve — gole čine onih nesramnosti in nasilstev, ki so jih zmogli samo ljudje brez vsake vesti — in časti. Hudo mora biti dolžnemu, naravnost pobiti pa bi morali ti nesramni čini one, ki so storili obljubo, biti napram vsakemu pravičnim, poučevati narod v ljubezni do bližnjega ter ga navajati k treznemu in poštenemu življenju. Vi, ki ste prisegli na sv. pismo, služi nesebično za oltar in nebesa, vse v prid svojih vernih ovčic, ste danes krivoprislužniki, ker delate nasprotno, kakor uči Kristus in njegova vera. In potem pa še drzno trobite v svet, da vera peša! Da — vera v vas gineva — in bode izginila enkrat za vselej! Za to skrbite v prvi vrsti sami. Naše občinske volitve nam govore cele knjige. Naprednjak ne bi smel storiti ničesar — vse je greh, a klerikalcu — je dovoljeno vse. Laži, goljufaj, kradi, ubijaj — vse smeš — a »katoliški« moraš biti! Lepa morala — a prava je, ker je »katoliška«! To se je prav videlo pri novih obč. volitvah. »To niso volitve, to je pravi sejm.« so govorili ljudje — in govorijo še danes vedno glasneje. V komisiji je imel prvo in zadnjo besedo kaplan Žgank, še Blažek si je brusil jezik, akoravno ni bil nobeden njen član. Zavračali so poljubno pooblastilo, sprejemali, kar se jim je zdelo v korist, volili so pravi in živi mrtvice, skratka vršile so se volitve v turškem vilajetu Mikušpaše. Trije kaplani v volilnici, župnik pri vhodu, dva kapucina tri dni v cerkvi, ne bi bil vrag da pomagata. Dva dni pred volitvami in prvi volilni dan sta razbijala dva celjska kapucarja po prižnici in titulirala ljudi z brezverci, bedaki, nesramnimi larfami itd., da sta popolnoma izpraznila svoj kapucinski leksikon. In zdaj kričijo v svet o svoji »sijajni« katoliški zmagi in obrekujejo one, ki so delali pošteno za pošteno stvar. Pokažite številke! Za sedaj vas samo vprašamo: zakaj pa pripravljate, da se naj rekurz odtegne? Zakaj lovi Žgank ljudi, jim kaže in čita rekurz — prosi, da prekličejo podpise? Zakaj se razburjate, če imate čiste roke! Kaj ne — lastni čini vam že smrdijo! No o tem prihodnjič natančneje!

Družba sv. Mohorja in učitelstvo. »Slov. Gosp.« naznanja — radi v Mohorjevem koledarju se nahajajoče povesti »Preslepljeni in otihi« in vsled tega izvirajoče neprijaznosti napram družbi od strani učitelstva — svojim vernikom, naj pridno preiščejo in prebrskajo imenik članov »Družbe sv. Mohorja«, da najdejo, kdo izmed učitelstva je ud družbe, in s tem spoznaajo, pri čem da so. Naj le pridno iščejo in lrskaajo. zavednega učitelstva ne bodo našli med člani, ker kot državljani pač tudi učitelji niso dolžni polagati računov o svojem mišljenju. Je-li mogoče, da bo duhovnik naročil knjige, ki se norčujejo iz njegovega stanu? Še »Družbi sv. Cirila in Metoda« nasprotujejo samo vsled tega, ker pri družbi nimajo več sami odločevati! — To iskanje in brskanje v imeniku družbenih članov bo pač veljalo samo za dušne pastirje, da spoznajo, imajo li v svojem delokrogu tako učitelstvo, ki še pljuje v svojo lastno skledo, ali ne, kajti v zadnjem slučaju ima take upornike gotovo že hudobec v krempljih.

Iz konjiške okolice. V zadnji številki »Slov. Gosp.« se spravlja obstrukcija v konjiškem okrajnem zastopu v zvezo z obstrukcijo v deželnem zboru. Je res precej sličnosti — razlika obstoji po našem mnenju samo v tem, da prvi obstrukcionisti v konjiškem okrajnem zastopu vedo zakaj obstrukcijo, drugi, da so nezadovoljneži v konjiškem okrajnem zastopu dali svoji nevolji duška s tem, da so odložili svoja častna mesta. Ker hočejo imeti slovenski klerikalni poslanci v novejšem času vzroke obstrukcije v deželnem zboru dovolj dokazane, jim pristaja samo še to, da odložijo svoje mandate. Naj bo — tudi mi smatramo vzroke obstrukcije dovolj tehtne in se popolnoma zadovoljimo, ako le slov. klerikalni deželni poslanci kot taki odstopijo!

Podravska podružnica Slov. plan. društva v Rušah vabi svoje člane na občni zbor, ki se vrši 2. marca ob 3. oziroma 4. uri popoldne v gostilni gospoda Jožefa Muleja v

Rušah po običajnem dnevnem redu. Tokrat se vrše tudi volitve za prihodnja 3 leta. — Odbor.

Od Sv. Benedikta v Slov. gor. nam pišejo: Zadnja »Straža« ponuja v našem tukajšnje posojilnične prostore za kakoga trgovca. Ljube duše, ali hočete zopet spraviti na lim in v nesrečo kakoga človeka, kateremu tukajšnje razmere niso znane, samo, da vam prostori ne stoji prazni in da imate od tega le svoj dobiček? V tem gnezdu, ki nima dosti nad pet hiš, je prišel že marsikateri trgovec na nič. Sedaj sta tam že itak dva trgovca, kaj torej naj počne še tretji?

Iz Fale nad Mariborom nam pišejo: Tukaj ni nič opaziti, da bi se že spomladi začela graditi velika električna centrala. Ugodna tla, namreč živa skala, so se našla, kjer se bode začel graditi mogočen jez. Gotovo imajo na taka podjetja svoj vpliv tudi sedanji kritični časi. Drava je zdaj tako majhna, da skoro ni verjetno, da bi dala zaježena 30.000 konjskih sil.

Iz Maribora. Slovensko gledališče. Dne 9. svečana so vzprijeli naši diletantje dramo »Čarovnica ob jezeru«. Naslovno vlogo je igrala gospa Danilova kot gost z ljubljanskega odra. Obisk ni bil baš slab, toda občinstvo se je razhajalo brez navdušenja. Opazovalec je nehoti primerjal igro gosta, igralke po poklicu, z igro naših diletantov in tako primerjanje je izteklo za nekatere diletante neugodno, dasi presoja mo svoje prostovoljne moči z drugega stališča. Naši diletantje so nam nudili večkrat precejšen umetniški užitek, ki je tokrat izostal. Drama sama ob sebi ni hvaležna, to je bila obča sodba, a tudi vloge niso bile vse srečno razdeljene. Gospe Danilovi izrekamo občudovanje, ker je igrala težavno vlogo čarovnice krasno, s čutom in temperamentom. Lepo je igral tudi g. Pajnhart vlogo mlinarja, gospa M. (mlinarka), gđ. Radolčičeva (Minka), gospa Planinškova (dekla) in g. Novak (Martin). G. Jurovič je nastopil prvič v veliki ljubimski vlogi (France); izrekamo upanje, da se bo izuril gotovo sčasoma tudi v ljubimskih vlogah v dobrega igralca. Kmetje v gostilni in nekatere manjše vloge, ki bi morale izpopolniti igro, niso zadovoljile občinstva. Tudi majhne vloge je treba dobro študirati, ker je od njih odvisno čisto življenje na odru. Prihodnja predstava bo 28. t. m., ljudska igra »Rokovnjači«.

Drobne novice. Umrli je na Dunaju bivši znameniti profesor rimskega prava na graškem vseučilišču, dvorni svetnik dr. Avgust pl. Tewes. — Iz Celja. Namestniški tajnik dr. Rudolf Breschar v Celju je poklican k službovanju v ministerstvo za notranje zadeve. — Iz Šoštanj. Poročajo, da sta prišla dne 7. februarja v Gavčah kmečka fanta Peter in Jernej Napotnik pijana domu. Doma sta se začela z materijo prepirati in ko je ta pred svojima ljubimskima sinovoma bežala k sosedu, sta streljala za njo. Potem sta razbila peči in hišno orodje ter napravila 800 K škode. Naznanili so ju sodišču. — Iz Trbovelj prihajajo nova poročila o neprestanem širjenju legaria. V malo dnevih le zbolelo nad 100 oseb. Več kot 100 otrok je moralo biti zaradi legaria v rodbini začasno iz šole izključenih. Stanovanjska mizerija v Trbovljah je veliko kriva na razširjanju te kužne bolezni. — Iz Slov. Bistrice poročajo, da je župan Albert Stiger v seli dne 11. februarja odločil svoje mesto. Mož se bo malo kujal, potem bo pa zopet vse dobro.

Koroško.

Dve novi orožniški postaji bodo ustanovili s 1. marcem v Pichlu in v Skoficah ob Vrbskem jezeru. Vsaka postaja bo imela po 3 može.

Tatinska družba, ki se je pojavila v zadnjem času v Beljaku in okolici še vedno izvršuje predrzne tatvine. Družba mora imeti dobre zveze, kajti do sedaj še niso razun nekaj osumljenцев nobenega prijeli. Tatovi krajejo denar, obleko, jedila, sploh vse, kar jim pride pod roko. Krajejo v trgovinah, v izložbah in tudi iz zasebnih stanovanj.

Nesreče. V Milstatu se je ponesrečil pri razstreljevanju skal 50letni delavec S. Baumgartner. Ko so spustili po jarku v dolino veliko skalo se ni pravočasno umaknil in ga je skala zadela tako silno, da je obležal nezavesten in je čez par ur umrl. — Pri Sentjurju se je ponesrečila dekla Marija Karfova iz Kranjskega Vnela se ji je pri ognjišču obleka in je pri tem dobila tako težke opekline, da so jo morali prepeljati v bolnišnico. Njeno stanje je brezupno.

Primorsko.

Iz državno - stavbne službe. Stavbni svetnik Hugo Rudan v Trstu je dobil naslov in značaj stavbnega nadsvetnika.

K občinskim volitvam v Gorici. Kakor smo že poročali, je namestništvo odvzelo goriškemu magistratu vse predprilave za občinske volitve in bo tudi volitev vodilo namestništvo samo. Tudi vzroke smo že navedli, vzroke, ki niso nič kaj častni za laške gospodarje na goriškem magistratu. — V seji goriškega mestnega sveta, ki se je vršila dne 10. t. m., je na poziv obč. svetnika dr. Veniera, da naj zastopnik vlade pojasni tozadevni namestniški odlok, posebno v zadevi vpisanih laških volilcev, ki nimajo volilne pravice in izpuščenih volilcev, ki imajo volilno pravico, pa so bili zavrnjeni, odgovoril namestniški svetnik g. Rebek sledeče: Po nalogu namestništva sem pregledal volilne liste ter se prepričal, da se magistat pri sestavi istih ni držal določb § 21. Glede števila oseb ne morem sicer dati momentano točne pojasnila, mislim pa, da se ne motim, če rečem, da od 500 volilcev jih ni nad 400 imelo volilne pravice. Slovenci! to je dovolj, pobrigajte se za svoje pravice!

Samomor vojaka. Ustrelil se je v Gorici vojak planinec Franc Ahn iz Kočevja. Ahnič je bil podvržen kleptomaniji in je bil večkrat kaznovan. Samomor je izvršil iz strahu pred novo kaznijo.

V papirnici v Podgori pri Gorici se je zlomil pri delu nogo delavec Henrik Lužnik, star 38 let, doma iz Ločnika.

Veteran — tihotapec. V Srednji Kanomliji je umrl daleč okrog znan 90letni starec Janez Podobnik. Mož je bil tihotapec in je prenašal po najgrših in najbolj skritih potih tobak, kavo, sol in drugo prepovedano blago v tolimsko dolino. V starejših letih pa je prodajal po Goriškem razne domače pridelke. Na smrtni postelji je vse to pripoznal in izrazil malo pred smrtjo, da ga veseli, da je tekom toliko mučnih in težavnih let vedno srečno in brez neprilik utekel »jeb-lajtarjem«. To bo menda zadnji od znanih zgodovinskih tihotapev, o katerih nam je toliko povedati primorska domača zgodovina. Mož je bil v stiku tudi s kranjskimi tihotapci.

Zločin. V gozdu blizu Rocola pri Trstu so našli skoro popolnoma sezgano truplo neznanega človeka. Na glavi so konstatirali strel iz samokresa. Do sedaj niso mogli o zagotetni zadevi še prav ničesar dognati.

Nesreče pri vojni mornarici. Strojni mat Časny na torpedovki »Turul« je 4. t. m. napredoval in se je v ta namen precej opijanal. Ušel je s svojim tovarišem skrivaj na krov, odkoder je padel v morje in ga še do sedaj niso našli. — Strojni mat Sater na torpednem čolnu VII. pa je padel tudi isti večer med službo v morje. Bilo je ob 10. zvečer in kljub temu, da so nesrečo takoj opazili, ga niso mogli rešiti.

Sumljiv slučaj. Zdravnika rešilne postaje v Trstu dr. Čararija so poklicali včeraj k nekemu bolniku Ambrozu Aspruciju, pri katerem je konstatiral zdravnik simptome kolere. Bolnika so odpeljali v infekcijsko bolnico. Bakteriološka preiskava je dognala, da mož nima kolere. Še kratek čas pa je bolnik umrl. Obdukcija je dognala, da je bil vzrok smrti »Cholera nostras«. V infekcijski bolnici so obdržali za nekaj časa tudi 5 oseb, ki so bile v zadnjem času pri bolniku.

Stekel pes. Nekega finančnega komisarja in njegovo dekle v Červinjanu je popadel domač pes, ki je stekel. Pes je pobegnil in ga še niso mogli ujeti. Popadel je tudi drugega psa, katerega so takoj ubili. Komisarja in dekle so poslali na Dunaj v Pasteurjev zavod. Z njima se je peljal tudi neki občinski čuvaj iz okolice, katerega je popadel neki sumljiv pes.

Nesreča avijatika linijskega poročnika Klobučarja v Pulju. Dne 5. t. m. se je dvignil v Pulju s hidroplana št. 12. linijski poročnik Klobučar s pasažirjem linijskim poročnikom Olafom Wulfom. V višini 500 metrov je nenadoma odpovedal motor, nakar je aparat s strašno hitrostjo začel padati. Tik nad vodo pa se je pokvarilo višinsko krmilo, aparat se je prekucnil nazaj in padel navpič v morje. Klobučarja je vrglo ob steno tako silno, da se je onesvestil in potopil. Pasažir Olaf se je lahko rnil na glavi, ostal je pri zavesti, skočil s sedeža in se nato trikrat potopil, da bi rešil Klobučarja. Tretjič se mu je posrečilo, da ga je potegnil na površje. Klobučar, ki se je kmalo zavedel je samo lahko ranjen.

K stavki v tovarni za torpede na Reki. Stavka se še vedno nadaljuje, delavci vztrajajo pri svojih zahtevah. Včeraj so imeli v Ljudskem vrtu delavci shod, na katerem so ponovno sklenili, da vstrajajo. Dvajset odpolancev je šlo na to k vodstvu tovarne, kjer so ponovili delavske zahteve, obenem so se ponovno pritožili proti inženirju Dürksu in zahtevali, da ga tovarna odpusti. Vodstvo je delavcem odgovorilo, da prične z delom, če sprejmejo delavci pogoje

tovarne in Dürks seveda ostane. Vdostvo upa, da se bodo delavci udali, in da bo tovarna v kratkem zopet pričela obratovati.

K vprašanju reške škofije. Vprašanje reške škofije še ni rešeno. V zadnji občinski seji mestnega sveta v Zagrebu je stavil svetnik dr. Juri Vrbanič tozadevno sledeči predlog: V očitnem temu, da je hrvaško ljudstvo globoko uverjeno, da pripada mesto Reka zgodovinsko kraljevstvu Hrvaškemu, Slavonskemu in Dalmatinskemu, da se ni tej zgodovinski pravici nikdar odreklo in se tudi ne bo odreklo, v očitnem temu, da je mesto Reka pripadalo vedno v cerkvenem oziru senjski škofiji in zagrebški metropoli, v očitnem temu, da bi imela ločitev Reke od senjske škofije ne samo v narodnostnem marveč tudi verskem in cerkvenem oziru lahko nedogledne usodopolne posledice, predlagam, da se pošlje Vatikanu sledeča brzojavka: V sled ponovnih vesti, da se namerava Reka ločiti od senjske škofije, ki kateri je vedno pripadala, prosim mestni zastop v svojem imenu, v imenu mesta in v imenu celega hrvaškega naroda, da naj rimska prestolnica ne dovoli, da bi se godila hrvaškemu narodu taka krivica. Ločitev Reke od senjske škofije ni umestna niti iz cerkvenih ozir, niti bi ne bila ta ločitev ugodna za vero in cerkev, marveč nasprotno usodna bi postala ta ločitev. Tako ločitev, ki žali najsvetejši narodnostni in verski čut hrvaškega naroda morejo zahtevati samo svažniki hrvaškega naroda in to gotovo ne iz verskih in cerkvenih ozir, marveč edino le iz političnih vzrokov. Ta predlog je bil v občinskem svetu soglasno sprejet. — Ta predlog je tudi tako točen in jase, da ni treba nobenega komentarja in če rimska stolica te argumente zavrne in ne vpoštevata verskih, cerkvenih in narodnostnih pravic, ki jih zahteva hrvaško ljudstvo po vseh pravicah, se izpostavi nevarnosti, da se očitno osumi, da se strinja s politiko onih, ki žele hrvaški narod oropati svojih pravic, da se postavlja kot najvišja cerkvena oblast na bojno stališče politično in pomaga ubijati cerkveno, politično in narodnostno hrvaški narod.

XXVI. redna skupščina društva „Pravnik“.

V sredo zvečer se je vršil v restavraciji »Zlatorog« 26. redni občni zbor društva »Pravnik«. Predsednik dr. Majaron je otvoril občni zbor, pozdravil navzoče društvenike in oba zastopnika časopisa. Nato je poudarjal, da bo društvo letos obhajalo jubilej svoje petindvajsetletnice. Spominjal se je v tonih besedah umrlega društvenega blagajnika okr. glavarja v p. Stefana Lapajnet, ki je tudi mnogo deloval na polju pravniške literature. Nato se je predsednik spomnil tudi ostalih umrlih društvenikov in prijateljev društva. Pred dnevnim redom je poročal c. kr. dež. sod. svetnik Regally iz Radovljice o prestavi in prireditvi obč. državlanskega zak. Povedal je, kaj ga je zadrževalo, da ni mogel dozdaj dela končati. Obenem pa je zagotovil, da bo delo nedvomno letos še dokončal. Predsednik dr. Majaron se mu je zahvalil za njegovo pojasnilo ter izrazil željo odborovo, da bi bilo to delo še letos dokončano, kar je dež. sod. svetnik opetovano obljubil. Prešli so potem na dnevni red. Tainik dr. I. C. Oblak je podal tainikovo poročilo, iz katerega posnemamo:

Med letom je umrl blagajnik g. glavar Lanajne in je prevzel vsled prošnje odbora večletni bivši blagajnik g. dr. Švigel blagajništvo, da dokonča račune in sestavi blagajniško poročilo za leto 1912.

Gospod dr. Švigel je bil že enkrat tako postrtovalen, da je blagajništvo, katero je že odložil, zopet med letom prevzel tudi za leto 1911, kar se mora tudi v tajniškem poročilu s hvaležnostjo poudarjati.

Kar se tiče statistike, je poročati, da je tekom lanskega leta društvo pristopilo 8 novih članov, odpadlo pa jih je tudi 8, tako da je ostalo natančno isto število članov, kakor lansko leto: 201 redni član in 1 častni član.

Umrli so dolgoletni člani gg. višjesodni svetnik Blaž Dolinšek v Novem mestu, dr. Janez Mencinger, odvetnik v Krškem, dr. Alojz Brenčič, odvetnik v Celju, Stefan Lapajne, okr. glavar v p. v Ljubljani, dr. Janko Vilfan, odvetnik v Radovljici, dr. Vlad. Derč in Fran Korošec. Vseh teh se je društveno glasilo bolj ali manj obširno spominjalo. Spominjalo se je pa tudi smrti nekaterih nečlanov, ki so stali v tesnih stikih z našim društvom, ali pa imeli zasluge na polju domačega pravnega slovstva, odnosno terminologije; to so bili vladni svetnik Anton Globočnik pl. Sorodolski, dvorni svetnik Fr. Tomšič,

prof. dr. K. Štrekelj in Peter pl. Radics.

Odbor je imel tekom leta 4 seje, katere je večinoma izpolnilo obravnavanje in sklepanje glede dr. Volčičeve zapuščine. Pok. dr. Volčič je namreč volil v svoji oporoki svoj pravno knjižnično društvo »Pravnik«. Po vsestranskem posvetovanju je prišel odbor do sklepa, da se društvo »Pravnik« z ozirom na zapletene razmere odpove volili ter izbere iz knjižnice le tiste knjige, ki so »Pravnikova« last — znano je še iz lanskega poročila, kako postrtovalno se je trudil dr. Volčič, da spravi od »Pravnika« založene knjige v denar — in pa nekaj starejših knjig, ki imajo radi redkosti večjo vrednost. Pokojni glavar Lapajne je prevzel posel, da uredi glede knjižnice v Novem mestu vse potrebno, a ga je prehitela smrt. Končna ureditev te zadeve z dr. Volčičevo knjižnico bo naloga prihodnjega odbora.

Ravnatoko kakor knjižnica je bil glavni predmet lanskih odborovih posvetovanj postavitev nagrobnega spomenika dr. E. Volčiču, ki se je sklenilo na lanski glavni skupščini. »Slov. Pravnik« je na to v svoji 2. številki objavil prošnjo za prispevke k nagrobnemu spomeniku. Ta prošnja je imela uspeh, da se je tekom leta nabralo denarja okoli 800 K. Spomenika pa ni bilo moči postaviti že lani na pokopališču v Novem mestu, ker je bilo treba dogovorov, ki se pa niso mogli pravočasno dognati. Ena prvih nalog bodočega odbora bo pač ta, da spomladi da izdelati in postaviti primeren spomenik.

Poleg tega se je odbor v svojih sejah bavil tudi s pospešitvijo slovenske izdaje obč. drž. zakonika.

Glavno svojo nalogo pa je društvo »Pravnik« izpolnilo s tem, da je izdajalo »Slov. Pravnika« XXVIII. letnik.

Uredništvu lista se je bolje organiziralo. Glavni urednik g. dr. Majaron, ki je 15 let opravljal sam vse uredniške posle, želel je naposled razbremenjena. Pristopila sta torej v uredništvo kot stalna sotrudnika in sourednika gg. okr. sodnik dr. vit. pl. Grasselli in deželnosodni svetnik Bežek.

Končno je še poročati, da je odbor čestitil vseletnim društvenikom dr. Ivanu Tavčarju na izvolitvi za župana deželne stolnega mesta, dr. Ivanu Šusteršiču na imenovanju za deželnega glavarja kranjskega in dvor. svetniku dr. Janku Babniku na odlikovanju z viteškim križcem Leonoldovega reda, ter da se je po svojem predsedniku udeležil proslave 25letnice društva zdravnikov na Kranjskem.

Blagajnik dr. Švigel je podal blagajniško poročilo, iz katerega posnemamo, da je imelo društvo dohodkov 5288 K 52 v, izdatkov 3194 kron 12 v. Aktiva znašajo 7666 K 44 v, pasiva pa 3781 K.

Knjižničar c. kr. okr. sodnik dr. Mohorič je podal svoje poročilo ter omenil, da je magistratni ravnatelj v p. Šešek daroval več dragocenih knjig društvu.

Deželnosodni nadsvetnik Višnikar je podal revizijsko poročilo ter predlagal absolutni odboru. Nato je bil izvoljen per acclamationem in sicer: za predsednika dr. Danilo Majaron, v odbor pa dr. Josip Lavrenčič, dr. Fran Mohorič, dr. Oton Papež, Ivan Škarja, dr. Anton Švigel, novop na Božidar Bežek in Mirko vitez pl. Grasselli, kot zunanji člani dr. Janko Babnik, dr. Juro Hrašovec in dr. Inceon. Preglednika sta dr. Munda in nadsvetnik Višnikar. Pri raznoterostih je predlagal dr. Fettich-Frankheim, naj se priredi tudi mala izdaja obč. drž. zakonika, kar se je vzelo na znanje, na kar je je predsednik zaključil občni zbor.

Dnevne vesti.

† Stavka v Vevčah. Delavci vedno bolj spoznavajo, kako lahko miselno so jih zavedli klerikalni politični komedianti v stavko. Lakota in beda se je pojavila med delavstvom. Klerikalci si zdaj ne morejo pomagati iz te zagate drugače, nego da so začeli prirejati demonstracije pred vladno palačo. V terek je župnik pripeljal 56 delavcev, med temi več žensk in enega Makedonca, v deželni dvorec, od koder sta jih dr. Lampe in dr. Zajec peljala pred deželno palačo. Dr. Lampe in dr. Zajec in par delavcev je šlo v palačo, da bi govorili, menda z deželnim predsednikom. Toda dr. Lampe in dr. Zajec sta šla sama k dvornemu svetniku Chorinskemu, dočim so morali delavci čakati na hodniku. Sumljivo je, da se vsa pogajanja, ki jih vodijo klerikalni povzročitelji stavke, vrše brez delavcev, ki so vendar pred vsem prizadeži pri stavki. Kaj sta dr. Lampe in dr. Zajec opravila pri grofu Chorinskem, seveda nista povedala. Da pa delavci niso bili zadovoljni, je pač razvidno iz tega, da so bili pred »Ka-

toliško tiskarno« zelo razburjeni ter kleti one klerikalne mogotce in prvake, ki so jih nagnali v to nesrečno stavko edino v ta namen, da rešijo dr. Šusteršičev mandat. Po našem mnenju bi bilo bolje, da bi šlo delavstvom v deželni dvorec ter tam povedalo, da noče več biti vprežna živina v jarmu voza, ki vozi klerikalni državnozborni mandat ljubljanske okolice. Tako frivolne igre menda še ni kaka stranka igrala z delavstvom, kakor jo igra klerikalna stranka z delavstvom v Vevčah. Prepričani smo, da bo ravnostno delavstvo, ki je šlo tako ubogljivo na klerikalne limanice, prav v kratkem napodilo svoje klerikalne zapeljivce tja, kamor spadajo.

† Hitro je šlo. V sredo je »Slovenski Narod« priobčil poročilo o obiskih, ki jih dela ljubljanski škof vpokojenemu župniku Nacetu Saleharju v asilu kranjske sparkase v Vodmatu. Nacet Salehar je mož, ki je s tako vnmemo in gorečnostjo duše pasel, da se mu je napolnilo par žakljev z denarjem. V sredo izrečeno mnenje, da obiskuje škof blizu groba stoječega Saleharia, da bi dobil kaj denarja, se je izkazalo za resnično. V sredo smo to zapisali, včeraj v četrtek, je pa škofijski ordinarijat že začel dvigati tisočake, ki jih je imel Salehar naložene... Res, hitro je šlo!

† Šolske vesti. Strokovni učitelji na ljubljanski obrtni šoli gosp. Ernest Cigoj je pomaknjen v VIII. činovni razred. — Profesor na mariborskem učiteljskem gosp. Luka Lavtar je dobil naslov šolskega svetnika.

† Žrtve svoje zvestobe. Strojovodja Josip K a s c h, o čigar obdobju vrednem postopanju pri železniški nesreči kraj Zagorja smo včeraj poročali, je že snoči ob pol 6. umrl v deželni bolnišnici v Ljubljani. Operacija mu ni pomagala; ranjen je bil na glavi, črevesa je imel raztrgana in prsi udrt. Svojo zvestobo v izpolnjevanju prevzetih dolžnosti je plačal z življenjem; rešil je z izrednim heroizmom kdove koliko ljudem zdravje in življenje, sam pa mora v grob. V časih, ko je postala zvestoba tako redka, je ta slučaj nadčloveške požrtvovalnosti toliko bolj pretresljiv. Truplo pokopnikovo prepeljalo v soboto ob 3. popoldne iz deželne bolnišnice na južni kolodvor in potem v Maribor. Pokojnik je zapustil vdovo in hčerko.

† Nov regulacijski načrt za severni del mesta Ljubljane. Jury za presojo konkurenčnih načrtov je v svoji seji dne 13. februarja sledeče odločil: 1. razpisano nagrado v znesku 1000 kron je prisodil gosp. inženirju Heydeju iz Nauena pri Berolinu; 2. nagrado v znesku 600 K arhitektu Fricu Schmiedingerju iz Monakovega (projekt ima moto »Progr-sus«); 3. nagrado v znesku 400 K projektu »Salus publica«, katerega izvršitelja sta arhitekta Béguelin in Schwegler iz Düsseldorfa. — Načrt inženirja Gustava Menningerja iz Gradca se priporoča v nakup. — Pohvala se izreče projektantom načrtov: »Slovanski Lublañ«, »Zukunftsbild« in »Suum cuique«. — Vloženje je bilo do razpisane roka 15 ofertov.

† Izvažanje ledu iz Ljubljane. Mat narava je bila letos dobra: ledu je dovolj. Ljubljanske ledenice so vse polne in preskrbljene, pa naj pride še tako vroče poletje. Letos pa se je zgodilo — prvič v Ljubljani — da so začeli led izvažati v druge kraje. Eksportiranje ledu iz Rateč na Gorenjskem je nekaj navadnega, v Ljubljani pa to doslej ni bilo znano. Včeraj so odpeljali deset vagonov ledu v Novo mesto, pošiljali ga bodo najbrže tudi v Zagreb. Največ tega ledu je bilo nasekanega v Šiški in v Dravljah; seveda so ljudje novega zaslužka prav veseli.

† Legvartova mlekarska zveza je pošiljala menda precej mnogo mleka v Trst, a zdaj se govori, da so nastali konflikti, vsled katerih v Trstu tega mleka več ne marajo. Kaj pa je na tem? Ti klerikalni mlekarji bodo naposled še kranjsko mleko pripravili v Trstu ob dobro ime. Uršič je v tem oziru že svoje storil, v polni meri... ali mu hočejo slediti še drugi?

† Dobitki efektne loterije »Slovenskega slovenskega ženskega društva« v Ljubljani obstojajo iz 200 umtovrov, slik in kipov, v skupni vrednosti 12.000 kron, in sicer: prvi glavni dobiček v vrednosti 1500 kron; drugi v vrednosti 1000 K; tretji 800 K; četrti 600 K. Nadaljni štirje po 400 K, nadaljnjih pet po 300 K. Sedem dobitkov je po 100 K, 20 po 80 K, 30 po 30 K, 50 po 20 K in 80 po 10 K. O igralnem načrtu poročalo se bode prihodnjič.

† Državno pravdnštvo in zelar Kačar. — Praes. 47/1013. Slavnemu uredništvu »Slovenskega Naroda« v Ljubljani. Z ozirom na notico: »C. kr. državno pravdnštvo v Ljubljani in zelar Kačar« v št. 35 Vašega lista z dne 12. t. m., naj se v zmislu in po § 19. tisk. zak. v prihodnjo številko »Slov. Naroda« sprejme ta-le popravek: Ni res, da bi bile v kazenski

zadevi zelarja Kačarja pri c. kr. državnem pravdnštvu intervenirale »klerikalne korifeje«, res pa je, da za imenovanega, koljega državno pravdnštvo niti po imenu ni poznalo, nihče ni interveniral, in da so v tej zadevi, kakor v vsaki drugi, merodajni bili zgolj stvarni razlogi. — C. kr. državno pravdnštvo v Ljubljani, dne 13. svečana 1913. — C. kr. državni pravdnik: L u s c h a n.

† Razstava regulacijskih načrtov severnega dela Ljubljane se otvori te dni v Jakopičevem paviljonu. Zato se mora razstava umetniških dobrot (slik, risb in kipov) loterije Splošnega ženskega društva na korist domačim umetnikom za nekaj časa odložiti.

† Koncert Slovenske Filharmonije. V nedeljo, dne 16. t. m. priredi Slovenska Filharmonija pod vodstvom kapelnika g. C. M. Hrazdira velik ljudski koncert v Unionovi dvorani pri pogrnjenih mizah. Spored priobčimo jutri. Začetek koncerta ob 8. zvečer. Vstopnina 60 vin.

† Umrli je v Trstu gospa Jedert Pretner, stara 79 let, mati ravnateljice tržaške pripravnice za srednje šole gospoda Miroslava Pretnerja. Pokojnica, rojena Vodnik, je ena zadnjih potomk daljnega sorodstva slovenskega pesnika iz Napoleonovih časov Valentina Vodnika. Pokojnica je bila vrla in zvesta rodoljubkinja in vneta Slovenka. Bodi ji blag spomin!

† Graščino v Kranju, kjer sta nastanjena okrajno glavarstvo in davčni urad, je od sedanjega lastnika zasebnika Pavla Del Negro v Solnogradu kupil erar za 80.000 K.

† Redni mesečni sestanek učiteljskega radovljiskega okraja se vrši dne 16. t. m. popoldne v Podnartu pri g. A. Pogacniku.

† Nemški napisi po Slovenskem. Slovenski potnik nam piše: Vozeč se pogosto z železnico, naletim na potnike, ki potujejo privrkat semkaj na jug. Gledajoč napise na postajah, vidijo, da se na južni železnici začne šele pri postaji Zagorje slovenskomeška meja. Večkrat že sem imel priliko pojasniti, da to pač ni prava meja in če bi šlo po pravici, morale bi se postaje od Maribora proti Gradcu imeti dvojezičen napis. Tako pa čitamo: Samo: Trifail, Steinbrück, Römerbad, St. Georgen itd. Ravno tako je na progi proti Zagrebu. To je naravnost sramota za nas in pa tudi nesramnost južne železnice. Lansko leto otvorila se je postajalca Loke pri Zid. Mostu ter nekaj prej Radeče, a vse samo nemško. Laack, Ratschach. Ravno tako so nemški vsi dragi napisi, kakor Signal, Mittel-Depot - Stelle, Dienst - Raum, Wart - Raum itd. Nemški so dalje tudi vsi napisi po Savinjski dolini do Velenja ter le od tam do Slov. Gradca dvojezični. Jeseni sem se vozil slučajno v vlaku, s katerim so se peljale češke učiteljice v Ljubljano. Kako so jim žarele oči veselja, ko so ugledale v Področju poleg nemškega tudi slov. napise. Ali ne bi bilo pri dobri volji tudi na prej omenjenih postajah mogoče doseči dvojezične napise? Morda pa le. Nekateri napisi oziroma imena, prešla so takorekoč že v meso in kri naših sosedov Hrvatov, kateri večkrat govore idemu in Lichtenwald ili in Rann. Da, še celo v hrvaškem voznem redu našel sem samonemška imena za take slov. postaje. Videl sem dalje samonemški napis na pošti na Vranskem poleg napisa »Gasthof zur Post«. V Kostanjevici je videti napis: »Magazin der k. k. priv. Bürgergarde Landstrass«. Sodnija v Laškem treu (zidana 1675) ima samo napis: »Bezirksgericht« pač pa je blizu slovenski napis: »Dankarija«.

† Sankaška in smukaška tekma. V nedeljo, dne 23. februarja t. l. prirede sankači in smučarji s Primorske in Kranjske na sankališču »Belvedere« v Bohinjski Bistrici veliko sankaško tekmo s sledečim sporedom: I. Enosedežna tekma za prvenstvo »Bohinja« 1200 m — 3 darila. II. Damska tekma 800 m — 3 darila. III. Tekma juniorjev 1200 m — 3 darila. IV. Dvosedežna tekma 1200 m — 3 darila. V. Tekma na samotnihicah za domačine 600 m — 3 darila. — Začetek tekme ob pol 11. dopoldne. Prijave in prijavnine 2 K za osebo in točko je nasloviti na »Prometno društvo v Bohinjski Bistrici«. Po sankalni tekmi se vrši smukaška tekma, dolžina progi 2500 m — 3 darila. Start Bača, cilj sankališče Belvedere. Prijave, kakor pri sankalni tekmi. Na sankalni in smučski progi bo inštaliran vojaški telefon, katerega je dovolilo tukajšnje poveljništvo alpinskega polka. Razdelitev daril ob 5. popoldne v salonu hotela »Triglav«. Posle tekme vodijo: za Trst gg.: inšpektor L. Schiell in baron Albori; za Gorico gg.: dr. Treo in stotnik Blaschke; za Ljubljano gg.: dr. Praunseis, nadinženir Prelovšek, ravnatelj Stricelj, Leo pl. Tornago, poročnik Ringl, Josip Rohman in Karel Govekar; za Kranj gg.: Demeter Majdič; za Tržič gg.: Andre Gassner jun. in inženir Karel Polak; za Radovljico g.

major Hrašovec. V Bohinju je še vedno dovolj snega in bo tekma vsled ugodnih snežnih razmer velezanimiva.

† Kinematograf Ideal. Danes, v petek, dne 14. februarja: Specialni večer s sledečim sporedom: 1. Čudezni eksperimenti s kovinami. (Znanstveno.) 2. Preiskusni kamen. (Humoristično v barvah.) 3. Ljubezenski roman ubožne deklice. (Drama v treh dejanjih. Nemška Bioskopska družba.) (I. II. in III. del) 6. Majhni vzroki, veliki učinki. (Komično.) 7. Šestoro Cow-boyevih nevest. (Sijajna amer. veseloigra.) Samo zvečer. — Jutri: Senzacionalna tragedija v treh dejanjih: »Oče«. (Italijanski umetniški film z umetnikom Ermetto Zaccaroni, svetovnoznanim tragedom.) — Samo zvečer.

† Aretacije. Od včeraj do danes zjutraj je policija spravila v varnost sledeče osebe: Delavec Ivan Zabajk iz St. Lenarta je bil aretovan, ker je na sumu, da je na klavnici iz žepa ukradel mesarju Chalupniku 24 K 52 vinarjev. — Služkinja Julija Habsanova rojena v Hieflauu ter pristojna v Kamnik, je pred kratkem prišla v Ljubljano iskat službe in se naselila v zavodu sv. Marte. Ko je odšla v službo, so tri tam stanujoče služkinje pogrešale precej obleke in je sum vodil edinole na Habsanovo, ki je bila včeraj izsledena in aretovana. — Delavca Anton Semraj, rojen leta 1852. v Tomačevem, in Marija Repanškova iz Podhruške pri Kamniku, imata za mesto prepovedan povratek, a se kljub temu še vedno povračata nazaj. Včeraj ju je policija posamezno zasledila in aretovala. Zaradi postopanja je bila aretovana Ana Hafenrichterjeva z Dunajskega Novega mesta. — Poleg teh je na južnem kolodvoru službojoči nadstražnik Jakob Kržan aretoval tudi Franceta Kmetiča iz Razdrtega. Dalje Andreja Manceta iz Lukovice pri Delnicah, ker se je hotel izseliti v Ameriko ter se s tem odtegniti vojaški službi kar se mu pa ni posrečilo. Med vsemi eksemplari je bil najboljši Matija Pintar s Koroškega, kateremu so že dokazali, da je vlomil in pokradel pri neki stranki v Karunovi ulici, o čemur smo že poročali. Zanimivejšo o tem možakarju priobčimo pozneje. — Vse aretovance je policija po izvršeni preprekavi izročila pristojnemu sodišču.

† Saje so se vnele snoči v dimniku na Rimski cesti št. 1, kjer je pa ogenj ugasnil, ne da bi bilo treba klicati gasilce.

† Poln kason gnojnice se je snoči razlil na Dunajski cesti hlapcu Francetu Grašičnjaku, ko jo je peljal iz hiše št. 25 na Ljubljansko polje. Hlapec je cesto takoj sam posnažil.

† Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 7 Slovencev, nazaj je prišlo pa 30 Bolgarov.

† Našel je šolski učenec Stanislav Bitenc osem nabitih patron. — Najden je kos podlage za čevlje, katero dobi lastnik na osrednji policijski stražnici.

† Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Sprejme se: 1 kontorist, 5 pomočnikov mešane stroke, 1 pomočnik specerijske stroke, 1 pomočnik modne in galanterijske stroke, 2 kontoristini, 4 prodajalke, 5 učencev in učenk. Službe išče: 4 knjigovodji, 2 korespondenta, 2 kontorista, 4 poslovojdji, 2 potnika, 6 skladiščnikov, 20 pomočnikov mešane stroke, 5 pomočnikov železninske stroke, 8 pomočnikov manufakturne stroke, 10 pomočnikov specerijske stroke, 12 kontoristinj, 16 blagajničark, 19 prodajalk, 8 učencev in 4 učenke. Posredovalnica posluje za delodajalce, člane društva, učence in učenke brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Društvena naznanila.

† Sokolski zlet 1. 1913. Seja stanovalskega odseka vrši se danes zvečer ob pol 9. zvečer v zvezni sobi Narodnega doma. Bratje člani udeležite se seje polnoštevilno!

† Društvo slovenskih časnikaev v Ljubljani je imelo pretekli ponedeljek svoj letni občni zbor. Društvo je imelo v preteklem letu 2 častna člana, 14 ustanovnikov, 6 pravih članov prve vrste, 16 pravih članov druge vrste in 31 podpornikov. Društveno premoženje se je v preteklem letu pomnožilo za 1636 K in znaša sedaj 20.346 K 98 v. Ves denar je plodonosno in pupilarno varno naložen. Članarina se je določila kakor lani, glede vpisnine za prave člane se je odobrili sklep lanskega občnega zbora, da mora vsak na novo vstopivši pravi član plačati 50 kron vstopnine. Za predsednika je bil izvoljen g. Miroslav Malovrh, mesto njega pa v odbor g. Emil Vodeb, sicer so bili v odbor izvoljeni stari odbori. Slovensko zidarsko in tesarsko društvo v Ljubljani vabi tem potom vse cenjene redne kakor tudi podpor-niki.

ne člani na redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 16. t. m. ob 9. dopoldne v restavraciji »Perles« v Prešernovi ulici.

Napredno politično in gospodarsko društvo za Poljanski okraj je imelo snodi svoj redni občni zbor v gostilniških prostorih g. Volkarja na Poljanski cesti. Predsednik g. Kozak pozdravi navzoče ter razjasni, da se društvu ni posrečilo ustreči vsem željam članov, kar pa se je dalo storiti, je društvo tudi storilo. Prihodnji odbor pa bo moral posvetiti vso svojo pažnjo tržnim vprašanjem. Dasi ravno društvena veselica ni bila dobro obiskana, vendar društvo vsled tega ne trpi škode, ker je vrgla veselico še majhen preostanek. Iz blagajniškega poročila g. Janka Predoviča povzamemo, da je imelo društvo 239 K 24 v dohodkov in 208 K 08 v izdatkih. Izreče se zahvala prirediteljem V. plesa mesarskih pomočnikov, ki so darovali društvu 20 K. Za veselico se je izdalo 234 K 34 v, dohodkov pa je bilo 240 K 14 v. Pri nato sledečih volitvah so bili izvoljeni za predsednika g. Josip Kozak, za I. podpredsednika g. Jakob Babnik, za II. podpredsednika g. Josip Perdan, za blagajnika g. Janko Predovič, za njegovega namestnika g. Ivan Sirk, za tajnika g. E. Vodeb in za odbornike gg. Josip Toni, Pavel Skale in Vinko Magister, za namestnike pa gg. Fran Medic, Fran Zajc, Danilo Šaplja, Josip Rosshäuppl, Ivan Janež in Alojzij Vrhovec, za pregledovalce računov pa gg. Fr. Jerina, Fran Lavtižar in Volkar. — G. Babnik pozivlja društvenike, da že sedaj napno vse sile za volitve, ki se bodo vršile v prihodnjem letu. Predlaga novo vlogo na magistrat glede stopnic pri Lichtenarnu, glede železnega kandelabra pri Marijanišču in ograje pri vrtu g. Tonija pri domobranski vojašnici. Tam naj se tudi cesta regulira v najkrajšem času. Obnovi naj se tudi še enkrat prošnja za podaljšanje električne cestne železnice do sejmice na Poljanah. Vložil se naj tudi prošnja na mestno občino, da se napravijo ograje pri stopnicah k Gruberjevemu kanalu in k Ljubljani. Zlasti pa je potrebno podaljšanje cestne železnice ne samo zaradi sejmice samega, marveč tudi zaradi delavcev, ki prihajajo s te strani v mesto. Električna železnica bi tudi znatno povzdignila stavljenje hiš od spodnjih Poljanah. Končno izreče predsednik g. Kozak dosedanjemu tajniku M. Ulačku zahvalo za njegov trud ter zaključi ob pol 10. zborovanje.

»Sokol« v Idriji priredi v soboto 15. t. m. v prenovljenem salonu g. Marije Stravske akademijo v počestčenje petnajstletnega sokolskega dela br. Frana Krčnika. Na sporedu so izbrane glasbene in pevske točke, nagovor br. starosta in deklaracija. Iz prijaznosti sodeluje g. Mirko Dežela. Začetek točno ob pol 9. uri zvečer. Vstopnine ni. Prostovoljni darovi se v korist »Sokolskega doma« hvaležno sprejemajo. Bratje in sestre ter prijatelji Sokolstva pridite vsi!

Prostovoljno gasilno društvo v Begunjah na Gorenjskem priredi v nedeljo, dne 16. februarja 1913 v Gasilnem domu gledališko predstavo. Na sporedu je narodna igra »Krivo-prisežnik«, narodna igra s petjem v treh delih (7 slik). Predstava se prične ob 6. zvečer, vstopnina: sedeži po 1 krono in po 80 v, stojišče 40 vin.

Književnost.

— Foma Gordjejev. V naznanilo, da je izšel ta sloveči roman Maksima Gorkoga v slovenskem prevodu, je slučajno izostalo, da velja vezan 3 K 60 vin., s pošto pa 20 vin. več.

— V burji in viharju. Zgodovinski roman iz hrvaške preteklosti, spisal D. Velimir Deželič, prevlel Starogorski. Pisatelj tega romana popisuje dobo posavskega kneza Braslava. Roman je okrašen s 33 ilustracijami. Založilo upravništvo »Slov. Ilustrovanega Tednika«. Cena s poštnino vred 3 K 30 v.

Telefonska in brzajavna poročila.

Vojna na Balkanu.

Srbski oficijozni list proti italijanskemu.

Belgrad 14. februarja. (Izvirno poročilo.) Oficijozno glasilo srbske vlade »Samouprava« priobčuje članek v katerem odgovarja rimski »Tribuni« na njeno pripombo, da je »brezkoristno nadaljnj prelivanje krvi pri Skadru, ker bodo o usodi tega mesta itak odločile velesile, ne pa vojna okupacija, ki da je ba je nemerodajna. — »Samouprava« pravi med drugim: »Ako se kdobodisi časovis, država ali državnik — nahaja v neprimernem položaju, se ne more

ubraniti smešnih situacij. Ako je že italijanska vlada vezana s tajnimi pogodbami, da mora delati ono, kar bi sicer ne delala in kar je v nasprotju s vso njeno prošlostjo, ni treba, da bi radi tega prišlo v lažen in smešen položaj tudi javno mnenje. Italija je proglasila aneksijo Tripolisa pred koncem vojne, torej vnaprej, ni si je prilastila mnogo več ozemlja, kakor ga je osvojila njena vojska. Zato je neumestno s te strani podučevati Balkance, da zmagovalec nima pravice do vse osvojene zemlje. Ako to načelo velja za medsebojne odnose evropskih držav, ne velja to za turške teritorije, kakor to dokazujejo vse velesile s svojim postopanjem. Rešitev vprašanja o osvojenih pokrajinah ne moremo nikomur prepustiti, da bi to vprašanje rešil brez nas, z velesilami pa imamo slabe skušnje. Saj je znano, da vzdržujejo velesile Turčijo že celo stoletje proti Balkancem in da bi, ako bi šlo po njihovi volji, Turki in Arnavti še nadalje klali in iztrebljavali Srbe, Bolgare in Grke. Argument ravnotežja na Jadranskem morju se ne tiče Balkancev. To ravnotežje ne more ugrožati svoboda balkanskih narodov in končna odločitev velesil da se ne bodo več vmeševale v balkanske razmere. To ravnotežje je ne morejo ugrožati Srbi. Njihov dostop k morju bi samo uvrstil ravnovesje in svobodno plovstev na Jadranskem morju. Ako v Rimu in na Dunaju žele samo ravnovesje in svobodo morja, zakaj se potem ne zavzemata za nevtralizacijo in za internacionalizacijo Jadrana, čemu izključujejo potem velesile od morja samo male in slabe, čemu protežira potem Cavourjeva in Mazzonijeva Italija s »Fremdenblattem« poldivje Arnavte?! Članek se končuje z besedami: »Boljšje, lepše in dostojneje bi bila, da bi molčali, ako ne smete govoriti tako, kakor bi pristojalo pravim Italijanom!«

Odrin.

Sofija, 14. februarja. Blagajnik neke velike evropske banke v Odrinu, kateremu se je posrečilo ponoči oditi iz Odrina, poroča, da pozna sam več nemških častnikov, ki se nahajajo še sedaj med mestno posadko. Med njimi je poveljnik artilerije polkovnik Thomas in neki inf. častnik Wagner. Poveljnik Sukri paša skuša ohraniti posadko pri dobi volji s tem, da razširja napačna poročila, češ, da prihaja iz Carigrada turška vojska, ki bo Odrin osvobodila.

Pariz 14. februarja. Listi poročajo iz Sofije da se bolgarski generalni štab upira izvesti sklep bolgarske vlade in dovoliti tujim kolonijam, da zapuste Odrin. To je ba je iz taktičnih ozirov nemogoče. Bolgarski generalni štab pa je pripravljen ustvariti v predmestju Karagač nevtralnno zono, kateri bi bilo mogoče priznati, dasiravno je tudi to predmestje obkoljeno z vojaštvom.

Turško priznanje.

Carigrad, 14. februarja. Sedaj že tudi turška vlada sama priznava, da se je poskus Enverja beja pri Rodostu izkrcati 20.000 mož in z njimi obiti bolgarske pozicije, popolnoma ponesrečil in da se je morala vsa Enverjeva armada z velikimi izgubami umakniti na ladje.

Pred odločilno bitko.

Carigrad, 14. februarja. Uradno se naznanja, da je prišlo pri jezeru Derkos do hude bitke. Tudi pri Šarkeju je prišlo do ljutega boja med Turki in Bolgari. Pričakovati je v najkrajšem času odločilne bitke med Turki in Bolgari. Uradni komunike zopet zatrjuje, da so bili Orki pri Janini hudo poraženi.

Albanija — Skader.

Belgrad, 14. februarja. V tukajšnjih političnih krogih se potrjuje vest, da je tudi Rusija zadovoljna, da se sestane posebna konferenca, ki naj določi meje bodoče samostojne Albanije. Rusija je ba je že imenovala za svojega zastopnika pri tej konferenci konzula v Bitolju Petrajefja. Poudarjajo pa tudi, da Rusija ne bo nikakor privolila, da bi prišel Skader pod Albanijo.

Skoplje, 14. februarja. V tukajšnjih vojaških krogih vlada strah nasprotstva proti Albancem. Srbski častniki so izjavili, da so pripravljene s svojimi četami vred, da store vse, dokler ne bodo Albanci mirovali. Vse srbske čete, ki jih posadka v Skoplju lahko utrpi, odidejo v kratkem tudi prostovoljno proti Albancem.

Pomanjkanje zdravnikov v Črni gori.

Dubrovnik, 14. februarja. Na brzajavno prošnjo črnogorskega »Rdečega križa« so odpotovali iz Dubrovnika danes dr. Smolčić, ravnatelj bolnišnice v Dubrovniku, dr. Martekini, občinski zdravnik, dr. Dražić in zdravniški poverjenik dr. Kosić z dvema strežnicama.

Avstrija, Rusija in Balkan.

Petrograd, 14. februarja. Na izvajanja dunajskega »Fremdenblatta«

priobčuje oficijozno glasilo ruske vlade »Rossija« članek, v katerem pravi med drugim, da pozdravlja stremljenje, da pride do prijateljskega sporazuma med obema državama. Na drugi strani pa temelji političen program Rusije na globokem prepričanju, da mora Balkan pripasti balkanskim narodom. Ako tudi Avstro-Ogrska prizna to načelo kot za se veljavno, potem bo kaj lahko odstraniti vsa sedaj obstoječa nasprotstva med Rusijo in avstro-ogrsko monarhijo ter pripraviti pot popolnemu sporazumu.

Dunaj, 14. februarja. Oficijozni krogi smatrajo današnji članek »Rossije« kot dobro znamenje zblizanja med Avstrijo in Rusijo.

Konferenca veleposlanikov.

Dunaj, 14. februarja. Danes opoldne se sestane v Londonu konferenca veleposlanikov, da se bavi še enkrat s turško prošnjo za intervencijo v prilog miru. Potem bo razpravljala konferenca še o vprašanju določitve meje prihodnje Albanije. Na predlog trozveze je lahko mogoče, da pride na razpravo tudi bolgarsko-romunski spor.

Velesile nečejo intervenirati.

Carigrad, 14. februarja. Z avtentične strani razglašajo, da so ostali brezuspešni vsi koraki turškega poslanika Tefvika paše v Londonu pri Siru Edvardu Grevu, da bi velesile še enkrat poskusile intervenirati v prilog miru. O tej stvari se je bavil tudi včerajšnji ministrski svet. Kakor se zdi, niso turški vladni krogi prav nič presenečeni, da je Grev odbil vsako posredovanje, kakor bi bilo to že vnaprej pričakovano, na drugi strani pa se Greveve zavrnitve naravnost vesele tisti, ki gore za vojno.

Turško notranje posojilo.

Carigrad, 14. februarja. Listi se bridko pritožujejo, da novo turško notranje posojilo ni uspelo in da so bili subskribenti zelo redki. Še ti pa so podpisali le majhne vsote.

Srbska pomoč Bolgarom.

Belgrad, 14. februarja. Ministrski svet je sklenil, da odpošlje v Tracijo še dve srbski diviziji. Srbski poslanik v Sofiji Spaljković je prisostvoval temu ministrskemu svetu, ter nato zopet odpotoval v Sofijo.

Za bolgarski Rdeči križ.

Dunaj, 14. februarja. Na prošnjo bolgarske vlade je odpotovala ekspedicija dunajske klinike na Bolgarsko. Med ekspedicijo je tudi Slovenec dr. Črnič.

Skader in papež.

Rim, 14. februarja. Vatikansko glasilo »Osservatore Romano« demantira vesti, da bi se zavzemal papež za to, da bi pripadel Skader Albaniji.

Grška zbornica.

Atene, 14. februarja. Ministrski svet je sklenil sklicati prihodnji teden grško zbornico, da ji predloži proračun in zahteva nove vojne kredite.

Bolgarsko-romunska pogajanja.

Sofija, 14. februarja. Bolgarsko-romunska pogajanja ne morejo napredovati, ker smatra vsa bolgarska javnost romunske zahteve za pretirane, vsled česar si bolgarska vlada ne upa obljubiti kakšnih posebnih koncesij. Ako bo Romunska vztrajala na svojem intranstringentnem stališču, bo Bolgarska prisiljena prekiniti nadaljna pogajanja.

Sultan ni prosil nemškega cesarja.

Carigrad, 14. februarja. Inozemski listi so poročali, da se je sultan Mehmed V. obrnil na cesarja Viljema s prošnjo, da bi on posredoval, da bi se čim najpreje sklenil mir. Porta te vesti odločno demantira, češ, da sultan niti nemškega, niti koga drugega ni prosil kake intervencije.

Obisk nemškega cesarja na Dunaju.

Dunaj, 14. februarja. Nemški listi poročajo, da obišče letos še spomladi nemški cesar Viljem cesarja Frana Josipa v Schönbrunu. Obiskal bo nemški cesar našega cesarja povodom svojega potovanja na Krf. Nekateri listi pa poročajo, da se bo vršil poset šele na povratku nemškega cesarja iz Krfa.

Car Ferdinand Skogarevskemu.

Sofija, 14. februarja. Car Ferdinand je poslal predsedniku slovenskega banketa, generalu Skogarevskemu za njegove brzajavne čestitke o priliki bolgarskih zmag, zahvalno pismo, v katerem pravi proti koncu: Vaši uspehi so dokaz, da Velika Rusija ni zastoj žrtvovala mnogo svojih sinov za našo osvoboditev.

Ločitev cerkve in države.

London, 14. februarja. Zbornica lordov je odbila zakonski načrt o ločitvi cerkve od države v Walesu.

Državni zbor.

Dunaj, 14. februarja. Proračunski osek končava danes debato o italijanski pravni fakulteti. Poslanec Markhl se zaletava v slovanske kulturne zahteve, češ da so vse slovanske pritožbe neosnovane, saj je vlada darovala Slovincem obrtno šolo v Ljubljani. Tudi češke in poljske zahteve označuje Markhl kot neosnovane. Markhl pravi, da je država za slovanski jug monarhije že preveč žrtvovala s tem, da je uvedla gospodarske in finčne sanacije v teh deželah in da bo zgradila tudi bosanske železnice. Najmanjših nemških zahtev, kakor n. pr. ustanovitev paralele na navtični akademiji v Trstu pa vlada ne usliši. Markhl dokazuje na to, da Slovenci niso vredni lastne visoke šole. Za njim govori nato še poslanec Erlar. Končno govori poročevalec Rossner, ki se ogreva za Trst kot sedež italijanske fakultete. Slede nekateri stvarni popravki.

Imenovanje.

Dunaj, 14. februarja. Naučni minister je imenoval vadniškega učitelja na učiteljsku v Mariboru Schmoranzerja za glavnega učitelja.

Zveza čeških tipografov.

Praga, 14. februarja. Listi poročajo, da je največja češka soc. dem. zveza »Zveza čeških tipografov« sklenila se zopet pridružiti centralni organizaciji na Dunaju.

Češko-nemška sprava.

Praga, 14. februarja. Cirkulandum mladočeške stranke se bavi s češko-nemškimi spravnimi pogajanjmi. Članek pravi med drugim: Sedaj bo vlada označila svoje stališče glede jezikovne rabe pri deželno-knejšjih uradih. Vlada bo imela zelo težavno stališče. Toda češke stranke imajo staviti na vlado še mnogo drugih vprašanj, da doženejo, če ima vlada resni namen doseči pošteno spravo. Nemogoče pa je zahtevati od čeških strank, da bi v katerikoli obliki kupili delazmožnost češkega deželnega zbora ali da bi zapustili princip popolne enakopravnosti obeh deželnih jezikov.

Poljaki in Rusini.

Dunaj, 14. februarja. Poljaki in Rusini so se pogodili, da se sestane 24. t. m. osek za volilno reformo gališkega deželnega zbora, ki naj skuša doseči sporazum. Če bo prišlo do sporazuma, se skliče nato deželni zbor. Nasprotstva, ki še danes niso rešena, zadevajo razdelitev mandatov in sestavo okrajnih odborov.

Dalmatinski namestnik.

Zader, 14. februarja. Dalmatinski cesarjev namestnik je bil imenovan za cesarjevega tajnega svetnika.

Razmere na Ogrskem.

Budimpešta, 14. februarja. Ministrski predsednik Lukacs je konstatiral včeraj z zadovoljstvom, da so vsi govorniki priznali vladno predlogo volilne reforme v glavnih principih za pravično. Glede oporekanja nekaterih nasprotnikov, da sedaj ni pravi čas za posvetovanje o predlogi, je izjavil Lukacs, da ne zadene v tem oziru vlade prav nobena krivda, češ da so vlado privedle do tega koraka razmere, ki to zahtevajo. Vlada je že preje vse poskusila, da bi ublažila nasprotstva; to pa se ji ni posrečilo. In sedaj je nemogoče še nadalje zavlačevati tozadevno vladno predlogo. Nato je Lukacs pač grajal nekatera posamezna določila predloge, ki se bodo pač lahko izpremenile v celoti pa vztraja pri predlogi. — Za državnega tajnika v naučnem ministrstvu imenovani poslanec Bela Janković je odložil državnozborski mandat in se podvrže novi volitvi. V okraju Bihar je bil izvoljen z veliko večino namesto umrlega poslanca dr. S. Varadyja za poslanca kandidat nacionalne delavske stranke dr. S. Moravy.

Ruska pristanišča.

Petrograd, 14. februarja. Ministrski svet je sklenil predložiti gosudarstveni dumi zakonski načrt glede preskrbljevanja vseh ruskih pristanišč z lomili ledu. Sedaj je vlada naročila 7 takih lomilcev, ki bodo stali 4 in pol milijona rubljev.

Zaroke ruskih velikih kneginj.

Berolin, 14. februarja. »Berliner Tageblatt« javlja, da se takoj po končani balkanski vojni in ureditvi vseh iz vojne izvirajočih vprašanj zaročita srbski prestolonaslednik Aleksander in bolgarski prestolonaslednik Boris z velikima kneginjama Olgo in Tatjano, hčerkama carja Nikolaja.

Pogodba med Zedinjenimi državami in Francosko.

Washington, 14. februarja. Med Francosko in Zedinjenimi državami se je obnovila za 5 let pogodba, po kateri se odkažejo vsa sporna vprašanja med Francosko in Zedinjenimi državami posebnemu razsodišču.

Revolucija v Mehiki.

Mehika, 14. februarja. Boji med vladnimi pristaji in revolucionarji se

še vedno nadaljujejo. Vladna armada, ki šteje 7000 mož je včeraj ves dan bombardirala pozicije upornega generala Feliksa Diaza. Diaz ima pod seboj 3000 mož. Šrapneli so padali v mesto ter povzročili znatno škodo. Mnogo oseb je bilo ranjenih. Mnogo strelav je zadelo tudi palačo ameriškega poslatništva. V mestu je izbruhnila lakota in obstoja nevarnost, da postane položaj usodopelen ne samo za domačine, marveč tudi za tuje kolonije. Te so poslanki rešili samo na ta način pred ognjem, da so jih na avtomobilih popeljali iz mesta. General Diaz je osvobodil kakih 3000 kaznjencev, ki so mu obljubili, da se bodo pridružili upornikom, tega pa niso storili. Kaznjenci sedaj nadlegujejo okolico in ropajo in plenijo. Oplenili so že več tovornih vlakov. Od torka sem pogrešajo tudi neki osebni vlak, ki se je bil odpeljal proti severozahodu. Boje se, da je ta vlak padel ropariem v roke. Vlada Zedinjenih držav je nakazala svojemu poslaniku Wilsonu 10.000 dolarjev, da jih razdeli med podpore potrebne ameriške podanike in inozemce v Mehiki.

Anarhija v Mehiki.

Berolin, 14. februarja. Iz New Yorka poročajo: Mehikanski uporniki bombardirajo okrožje Mehikanskega kabskega biroja, katero so že popolnoma razbili z granatami. Vstaji so pričeli po celem mestu pustošiti. Včeraj okoli 9. ure dopoldne so naskočili uporniki nacionalno palačo in jo zažgali. Več večjih poslopij so zažgali. Napravili so ogromno škodo. Kabinet v Washingtonu je odredil, da odidejo na mejo takoj 3 pešpolki in en oddelek topničarstva.

Washington, 14. februarja. Vstaja se širi in narašča vedno bolj. Državni departement je naznanil, da so potrpane vse brzajavne in telefonske žice južno od Montereyja. Med pouličnimi boji je bila usmrčena tudi ena Amerikanka. Nekatera poročila pripovedujejo celo, da so bile ubite 3 Amerikanke. General Diaz je ba je dosegel proti upornikom nekaj uspeš s tem, da je otvoril proti mestu strašen ogenj. Med obstreljevanjem je delal Madero nove načrte v vladni palači. Dosedaj so konstatirali, da je padlo v včerajšnjem boju čez 300 oseb, več kot 1500 oseb pa je težko ranjenih. Večina ranjencev se nahaja v zasebni oskrbi.

Nova nprava pri poštni hranilnici.

Urad poštne hranilnice je potrebno ukrenil, da bo mogoče z enim samim nalogom nakazati plačila, ki se periodično ponavljajo, toda s tem pogojem, da se imajo dotična plačila izvrševati z istim zneskom, istemu prejemniku in istega mesečnega dne. Ob katerih rokih (ali mesečno ali vsaka dva meseca, ali vsako četrletje itd.), se imajo zneski izplačati, ter — se ima li plačilo izvršiti v gotovini ali z dobropisom, to ne dela razločka. Nalog se daje po navadi s čekom. Odredbena opomba na čeku se glasi na primer: »Naj se dne 15. vsakega meseca do preklica nakaže v gotovini A. B. v N.« ali pa: »Naj se dne 1. februarja, 1. majnika, 1. avgusta in 1. novembra vsakega leta do preklica pripiše računu št. ... X. Y. v Z.« — Poštno-hranilnični urad bo te naloge sprejel na razpored ter bo o svojem času, ne da bi bilo treba imetniku računa za to skrbeti, tako dolgo izvrševal nalog, dokler mu ne bo došel od imetnika preklic. Ako se plačilo nameri pri tem na nedejo, izvrši se prihodnji dan. Izvršitev se izkaže, kakor po navadi, vselej v računskem posnetku. Prejem preklica se bo imetniku računa pisмено potrdil. Zato pa, da se nalog, katerega je dal poštnemu hranilničnemu uradu, v danem slučaju o pravem času preklic, mora zaukaznik sam skrbeti. Za morebitno škodo, ki bi utegnila nastati iz tega, da je zaukaznik zamudil preklic o pravem času, poštno-hranilnični urad ne odgovarja. Poštno-hranilnični urad si pridržuje tudi pravico, da sme po okolščinah izvršbo trajnih plačil odkloniti ali pa ustaviti. Ta novo vpeljavo dobi takoj svojo moč. Poštno-hranilnični urad je vsak čas pripravljen podati podrobnejša pojasnila.

Prečitane napredne časopise

zbira in razpošilja tajništvo Narodno-napredne stranke. Časopisje je danes najmočnejša idejna moč. Izvrševalni odbor prosi vlnudno svoje somišljenike v Ljubljani, da pošiljajo redno vsak četrtek prečitane napredne časopise preteklega tedna v tajniški urad (Wolfova ulica 10/I.) ali naj vsaj naznanijo tajništvo svoje naslove. Poleg tega zbirajo krajevna politična društva prečitane časopise v svojem okraju

Prosveta.

Iz gledališke pisarne. V soboto, dne 15. februarja, se ponovi opera »Madame Butterfly« za nepar. — V nedelo popoldne velika tajska predstava opereta »Orpheus v podzemlju« (izven abonementa, lože nepar; v nedeljo zvečer prvič v sezoni Schweyerjeva tragedija iz dijaškega življenja »Red iz pravosti«. V vlogi dijak Feliksa debutira Josip Šest. Režira gosp. Skrbnišek. Prihodnji teden opereta »Grof Luksemburški« z gosp. Iličičem iz Trsta kot gostom.

Slovensko gledališče. »Madame Butterfly« je čarobno delo italijanskega mojstra Puccinija, ki se ponaša z vsemi najboljšimi lastnostmi ženskalnega sodobnega skladatelja. Finoča, pestrost in diskretnost instrumentalne nam podaja melodijo na melodijo vse je izlikano in izdelano do popolnosti in se nam razglaša v treh zanosnih muzikalnih skupinah. Te tri akte izpolnjuje in izpopolnjuje presrečno tragično libreto, ki nas s svojo globoko lirsko žalostjo potegne za seboj in omami s svojo toplo in nežno čustvenostjo, ne da bi imeli časa za premišljanje, kako malo utemeljena je verjetnost in zvestoba japonske gešje ali evropske kurtizane. Opera je še publiki v dobrem spominu — če se prav domislj — iz predzadnje sezone, ko je pela in še zlasti izborna igrala naslovno vlogo gospe Nordgartova, tedanja primadona — in ko je vodil orkester eden najboljših kapelnikov, kar jih je imelo kdaj naše gledališče, namreč gospod Talich. Včeraj je pela naslovno vlogo gđica. Richterjeva in bila, kar se petja tiče, simpatična. Scena v drugem in tretjem aktu, ko ljubkuje z otrokom, niso izglešle globokega vtiska. Poročnika Pinkertona je pel g. Harner v češkem jeziku. Razumevanju opere to sicer ni bilo v prid, ali pel je dobro. Gosp. baritonistu Fejfarju se je vloga glasovno jako prilagajala in uspel je najlepše. Gospodična Peršlova je pela Suzuki kakor pred leti. Ugajala je v pevskem in igralškem oziru. Zelo živahno igrjo je razvil gosp. Bohuslav kot mešetar Gorio. Posebe je omenjati še gosp. Križaja in gosp. Povheta. Obisk je bil dober in aplavza dovolj.

Izpred sodišča.

Izpred upravnega sodišča.

Posesnik E. Gmeiner in tovariši v Radečah na Kranskem so se pritožili zoper izvolitev Jakoha Rižnarja, ker je kot predsednik krajnega premoženjskega odseka s svojimi tozadevnim občanom v zastanku. Deželna vlada je to pritožbo zavrnila, češ, da prepoveduje § 10. občinskega volilnega reda izvolitev v občinski odbor le upravitelje občinskega premoženja, v slučaju da še niso položili računa, izključuje pa od te prepovedi upravitelje krajnega premoženja. Pritožniki trde v svoji pritožbi, da služi oboje premoženje javnim upravnim namenom. Vrh tega se imenujejo na Kranskem vse krajevne zveze kratko »podobčine«, in ima upravitelj premoženja podobčine iste obveznosti kot upravitelj občinskega premoženja. Jasno je torej, da tudi upravitelj javnega denarja podobčine ne sme biti voljen v občinski odbor, če še ni položil računovskega zaključka. Upravno sodišče je pritožbo zavrnilo in se pridružilo mnenju deželne vlade.

Razne stvari.

* Umrl je včeraj popoldne na Du naju v sanatoriju kirurg, univerzitetni profesor primarij dr. Rudolf Franck v starosti 51 let.

* Dobrotnik. Šei banke Bleicheröder v Berlinu je daroval povodom svoje 60letnice en milijon mark za zgradbo sanatorija za revne osebe, ki še niso bile zaradi hudodelstva kaznovane in sicer brez ozira na veroizpovedanje.

* Žrtve poklica. Pri Waidbrucku so našli kakor poročajo iz Inomosta, v bližnjem gozdu orožniškega postajevođu Ivana Rotterja. Rotter je šel ponoči v službo, zgrešil v ludem snežnem zametu pot in onemogel v gozdu padel, kjer je zmrznil.

* Poneverba. Ravatelj banke v Strassburgu I. Müllerja so aretirali, ker je poneveril več kot pol milijona mark. Müller je hotel pobegniti, toda policija ga je prišla že na kolodvoru. Kot sokrivca so aretirali tudi blagajnika in prvega knjigovodjo banke.

* Sufragetke v Ameriki. Iz Novega Jorka poročajo, da se je napotilo 17 ameriških sufragetek peš v Washington, da čestitajo tam novoizvoljenemu predsedniku Wilsonu. Ob enem bodo skušale sufragetke pridobiti novega predsednika za idejo ženske volilne pravice.

* Tragična smrt raziskovalca polov. Iz Omaru v Novi Zelandiji so prišle tri kratke brzovlake o smrti raziskovalca južnega pola, Scotta. Central News poroča, da je »Terra

nova«, Scottova ladja, prišla en mesec prej nego se je pričakovalo. Ekspedicija je baje doživela več nezdod. Poslednja tri poročila iz Nove Zelandije pravijo, da je kapitan Scott 18. januarja 1912 dosegel južni pol. Na povratku pa je sneženi vihar iznenadil Scotta in njegove spremljevalce. Vsi so poginili. Koliko oseb je poginilo, se natančno ne ve, vendar pa mislijo, da jih ni bilo več nego šest. Scottova soproga je na potu proti Novi Zelandiji in se je hotela tam sniti s svojim soprogom. Zadnje vesti o Scottu so došle 19. novembra. Datirajo z dne 4. januarja 1912 in pravijo, da je neki član ekspedicije, ki se je novembra vrnil na Angleško, zapustil Scotta 145 angleških milj od tečaja. Scott je napravil to napako, da je vzel namesto psov devetnajst ponijev, od katerih jih je devet kmalu poginilo. — Nadalina poročila pravijo: Kapitan Scott je dosegel južni pol 18. januarja 1912 ter je našel tam šotorje in zaznamke norveške ekspedicije. Na povratku je zašel v sneženi vihar. Scott, dr. Wilson in poročnik Bowers so umrli vsled oslabelosti in pomanjkanja 29. marca, oddaljeni kakih 248 kilometrov od glavnega depoja Cap Evansa. Ritmoister Oats je umrl 17. marca, mornar Edgar Evans pa 17. februarja. Vsi drugi člani ekspedicije so po izjavi poročnika Evansa zdravi.

Gospodarstvo.

— Življensko zavarovanje postaja čedalje bolj popularno, ker vsakdo uvideva, da se le z njim doseže najprikladnejši način varčevanja in najugodnejše vsestransko preskrbljenost za starost, kakor tudi za slučaj smrti zavarovalatelja. — Glede velikega pomena življenskega zavarovanja omenjamo, da je bil tudi pred kratkim umrl gosp. Avgust Paprotnik, trgovec v Lokvi na Krasu, zavarovan za večji znesek in sicer pri banki »Slavija«. Opravičeni prejemnik zavarovanega kapitala je pokazal svoje rodoljubje s plemenitim činom: da je daroval tisoč kron v korist družbe sv. Cirila in Metoda. — Da bi bilo mnogo posnemovalcev!

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 11. februarja: Janez Bedenčič, sin hišnega posestnika, 1 dan, Veliki stradan 7.

V deželni bolnici:

Dne 9. februarja: Ana Hafner, delavčeva žena, 30 let. — Janez Kožuh, hlapec, 14 let. — Franc Gregorin, dninar, 55 let.

Darilo morja

bi mogli imenovati ribje olje, vendar ga je treba, da ga pravilno izkoristimo. Še podvrči nekaterim izpremambam. Ribjemu olju morajo po Scottovem ravnanju odvzeti biti njegove slabosti kakor težka prebavnost, neprijeten duh, zopni okus, da ga napravimo prijetnejšega za uživanje in slastnejšega. Tako pripravljena

SCOTTOVA EMULZIJA

ima vse prednosti navadnega ribjega olja v zvišani meri, pospešuje tek, je izredno redilna in slastna, tudi za občutljiva usta in želodec. Ob redni rabi Scottove emulzije se pogosto orazi splošno zboljšanje moči. Kdor si tega želi, naj čimprej tem bolj prične z zdravljenjem s Scottovo emulzijo.

Cena originalni steklenici 2 K 50 v. dobiva se po vseh le arnab Proti pošiljavi 50 v. v pisemnih znakih dobite od tvrdke SCOTT & BROWNE d. o. z. na Dunaju VII. sklicevate se na naš list enkratno vpošiljatev poizkušnje od kake lekarne.

200 jih je kašljalo

in vsej hiši so pokvarili užitek s kašljem v vseh mogočih legah. Ako bi se pač dame hotele navaditi, da bi razen bonbonov dajale v bobonjaro tudi par pristnih Fayevih sodenskih mineralnih pastilj. Same bi se rešile kašlja in tudi drugim bi ne kvarile užitka. Fayeve pristne sodenske mineralne pastilje, da se le nekoliko prehlajenega čuti redno jemati seboj v gledališče, h koncertom in v družbo — dobrota, ki jo s tem, izkaže samemu sebi, ga bo stalno sprizajnila s Fayevimi sodenskimi. Pri nakupu pazite na ime »Fay« in varujte se ponaredb.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 Srednji srčni tlak 736 mm

februar.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
13	2. pop.	741-5	5-7	sl. jug	del. oblak.
"	9. zv.	736-8	0-8	sl. szah	pol oblak.
14.	7. zj.	735-3	0-0	sl. jug	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura 1-5 norm. — 0-4 Padavina v 24 urah 0-5 mm. Ponoči je padlo malo snega.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 14. februarja 1912

Malekboni papirji.	Dunaj	Slagovni
4% maleva renta	84-25	84-45
4-2% srebrna renta	87-50	87-70
4% avstr. krona renta	84-35	84-55
4% ogr.	84-	84-20
4% kranjsko deželno posojilo	—	94-50
4% k. o. češke dež. banke	88-75	89-75

Šteke.	Dunaj	Slagovni
Češke iz 1. 1880 %	462-	474-
„ 1864	624-	636-
„ tisk	24-	304-
„ zemeljske 1. izdaje	278-	29-
„ II.	248-	260-
„ ogrske hipotečne	234-	244-
„ dun. komunalne	480-	492-
„ avstr. kreditne	474-	486-
„ ljubljanske	65-	70-
„ avstr. rdeč. križa	52-	57-
„ ogr.	32-50	37-50
„ bavilika	28-25	32-25
„ turške	222-25	225-25

Valute.	Dunaj	Slagovni
Ljubljanske kreditne banke	424-	427-
Avstr. kreditne banke	619-75	620-75
Dunajske banke	508-25	509-25
„ 113-30	113-30	114-30
Državne železnice	702-25	703-25
Alpine-Monten	1027-75	1028-75
Češke sladkorne družbe	357-	316-
Zivnostenske banke	266-50	267-50

Valute.	Dunaj	Slagovni
Cekini	11-42	11-45
Marki	118-	118-30
Franki	95-90	96-05
Lire	94-10	94-30
Rubli	254-	255-

100 lepih, nad 1 1/2 metra visokih

smrek

za nasaditev parka 607

ima poceni naprodaj Ivan Tomšič na Vrhniki.

Učenec

:: za modno trgovino ::
se sprejme. 625

Ponudbe na poštni predal šte. 92.

Na svetu

že povsod poznajo izborno razkužilo **lysoform** (orig. steklenica 80 vin.) za umivanje rok in instrumentov, za vsakdanjo intimno damsko toaleta, dalje za vsake vrste odpravljanje duha, vendar

vlada

še povsod nevednost o tem, da izdelujemo tudi izborno **razkužilo za usta**, ki je znanstveno preizkušeno in učinkuje točno in zanesljivo. — To razkužilo za usta

lysoform s poprovo meto

se prodaja v 100 gramskih steklenicah po K 1-60. **Malo kapljic** v steklenico mlačne vode da izborno ustno vodo, ki takoj odstrani dihanje iz ust in konservira zobe. Silno izdatno, zatojre jako ceno. Ena steklenica zadostuje ob vsakdanji dvakratni rabi za okoli 3 mesece. Za grgranje pri nahu, vratnem katarju, kašljanju, izborno preizkušeno.

Poučno in od odličnega zdravnika spisano brošuro o »Zdravju in desinfekciji« Vam pošlje kemik HUBMANN, referent »Lysoformwerke« Dunaj XX, Petraschgasse šte. 4, takoj gratis in franko.

Narodno-socialna zveza (N. S. Z.) v Ljubljani.

Članski prispevki in podpore določene na občnem zboru dne 6. okt. 1912.

Vpisnina 50 v. — Knjižica 20 v.

Razred I. Članarina 20 vinarjev na teden. — Podpore:

Nad 1 leto (52 ted.) članstva: V boleznih 10 tednov po 4 K, ali v brezposelnosti 5 ted. po 8 K.	
„ 3 leta (156 „) „ „ „ „ 10 „ „ 5 K, „ „ 5 „ „ 9 K in 1 teden 5 K.	
„ 5 let (260 „) „ „ „ „ 10 „ „ 6 K, „ „ 6 „ „ 10 K.	
Na potovanju nad 1 leto do 20 K, nad 3 leta do 30 K, nad 5 let članstva do 40 K.	
Pogrebščina „ 1 „ „ 30 K, „ 3 „ „ 40 K, „ 5 „ „ 50 K.	

Razred II. Članarina 40 vinarjev na teden. — Podpore:

Nad 1 leto članstva: V boleznih 10 ted. po 8 K, ali v brezposelnosti 5 ted. po 9 K, in 5 ted. po 7 K.	
„ 3 leta „ „ „ 10 „ „ 9 K, in 3 ted. po 7 K, „ „ 5 „ „ 11 K, „ 6 „ „ 9 K.	
„ 5 let „ „ „ 10 „ „ 10 K, „ 5 „ „ 8 K, „ „ 6 „ „ 12 K, „ 8 „ „ 8 K.	
Na potovanju nad 1 leto do 40 K, nad 3 leta do 50 K, nad 5 let članstva do 60 K.	
Pogrebščina „ 1 „ „ 50 K, „ 3 „ „ 60 K, „ 5 „ „ 70 K.	

Razred III. Članarina 60 vinarjev na teden. — Podpore:

Nad 1 leto članstva: V boleznih 12 ted. po 10 K, ali v brezposelnosti 5 ted. po 12 K in 6 ted. po 10 K.	
„ 3 leta „ „ „ 10 „ „ 11 K, in 6 ted. po 10 K, „ „ 10 „ „ 13 „ „ 4 „ „ 10 K.	
„ 5 let „ „ „ 10 „ „ 12 K, „ 10 „ „ 10 K, „ „ 10 „ „ 15 „ „ 7 „ „ 10 K.	
Na potovanju nad 1 leto do 60 K, nad 3 leta do 70 K, nad 5 let članstva do 80 K.	
Pogrebščina „ 1 „ „ 70 K, „ 3 „ „ 80 K, „ 5 „ „ 90 K.	

1. Vstopivši član je dolžan plačati vpisnino in knjižico, ter se odločiti v kateri razred vstopi.

2. Prispevki se vplačujejo le tedaj, ako je član zaposlen. Ako dobi član podporo, bodisi v boleznih ali brezposelnosti, isti odpadejo. Neplačevanje prispevkov sme trajati največ 26 tednov v letu.

3. Vplačanih zaporednih 52 tednov se smatra da je član 1 leto včlanjen pri »N. S. Z.«, ter ima pravico do podpore. (Vplačevanje se pa more vršiti le tedensko ali mesečno).

4. Član sme zaostati s prispevki največ 4 tedne; ako je dolžan »N. S. Z.« za 5 tednov, dobi še podporo, a šele 2. teden; ako je dolžan 6 tednov,

dobi še podporo, a šele 3. teden; ako pa dolguje nad 6 tednov nima sploh več pravice do podpore.

5. Podpora v boleznih ali brezposelnosti se izplačuje, ako traja slučaj bolezni ali brezposelnosti nad tri dni. — V tem slučaju se vpoštevalo tudi prvi trije dnevi v podporo.

6. Ako je član zbolel ali postal brezposeln, mora to v teku 3 dni naznaniti »Narodno socialni zvezi«.

7. Ako je član celo predpisano podporo porabil, dobi zopetno podporo še le po vplačilu in preteku 39 tedenske članarine.

8. Podpora pri potovanju (4 vin. za 1 kilometer) se plača, ako član nastopi delo na drugem mestu, odda-

ljenem najmanj 50 km od prejšnjega bivališča.

9. Pogrebščina za člana se plača potomcem po doprinesku smrtnega lista.

10. Vsak član ima pravico do pravovarstva in posredovalnice dela.

Odbor »N. S. Z.«

Društveni prostori »N. S. Z.« so v Narodnem domu (kritičje) v Ljubljani.

Uradne ure so: Ob nedeljah od 9. do 12. dopoldne, ob sredah in sobotah od 6. do 8. zvečer.

